

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (3499) 2017 MAY – GEGUŽĖS 9 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

SVEIKINAME MOTINAS

Laisvose šalyse pagarba ir meilė Motinai išlieka. Tai išreiškia sveikinimai, sveikatos linkėjimai, gėlės, maldos, vaišės. Šventė siejama su atgimstančia gamta, su pačiu gražiausiu metų laiku.

Atgimimas yra pradžia, yra pasikartojimas, sugrįžimas; žmogui – nė pavasario nelaukiančiam, sąmoningas apsisprendimas daryti ką nors gero, kad būtų iš ko semtis dvasinių stiprybių. Kiek mes atsiename, kiek pažįstame, mūsų Lietuvos močiutės buvo ir liko pavyzdžiu, rodančiu, kaip ir iš ko galima tų stiprybių semtis. Jokio klausimo nekelianti, rami ir vienoda meilė savo vaikams ir vaikaičiams dėjo ir deda pagrindus Atgimimui. Juk reikia gilios meilės, kad atgimimai neliktų vien tik šventėmis be turinio. Motinos dieną švenčiant, derėtų matyti močiutes, kurios dažnai lieka mažai pastebimos, nors esančios ir „visus darbus“ darančios. Žinoma, modernesnis gyvenimas teikia daugiau galimybių palengvinti buitinius darbus. Tačiau šitos galimybės nemažina nei dvasinio peno, nei meilės. Arba turėtų nemažinti ieškant tam pakaitalų, kurių nėra. Pavyzdžiai byloja, kad šeimos be gerųjų močiučių jaučia skriaudą, ir jų netektis labai apgailiestaujama. Antra vertus, nėra namų be dūmų, arba – ne visur taikos balandžiai skraido. Jei šeimose vyksta nesutarimai dėl vadovavimo, močiutė – uošvė dažnai vertinama skirtingai. Kaip ten bebūtų, tos senos mamytės tebūna matomos, gerbiamos ir mylimos.

Motinos dieną švęsdami, daugelis matome motiną šventėje ir motiną kasdienybėje. Aukštesnio ekonominio lygio šalyse gyvenimo kryptys ir besikeičiantys poreikiai grubiai liečia motinystės pašaukimą, motiną traukia nuo namų židinio, kur ji labiausiai reikalinga, rikiuoja į darbininkų eiles; tušti namai nutyla, nyksta pagarba ir meilė gyvencivei, kurią dar taip neseniai kaimuose tėviškėmis vadindavome. Šiandien galbūt jau nebedrąsu teigti, kad laisvasis pasaulis labai stengiasi motinystę kaip pašaukimą sulyginti su paprastu apmokamu darbu. Gausėja dirbančių motinų, savo namuose per mažai laiko turinčių pašaukimui skleisti ir jam reikštis ne tik savo šeimoje, bet ir visuomeninėje plotmėje. Samdinė motinos vietoje, nors savo darbais ir būtų panaši į motiną, ji nebus motina. Klaidingi užmojai vaikų priežiūrą ir motinystę suvesti į vieną tašką, manant, kad už pinigus galima viską padaryti, net ir Motiną...Nutolimas nuo prigimtinių dėsnių, nors jis pateisinamas „kitų laikų“ šūkiu, tėra savęs apgaudinėjimas. Kai motina nebe namų, o darboviečių kuriama sunkiai sprendžiama problema, siekianti net valdžios viršūnes. Įvaizdis, kad žmonės užsimoję lyg kažką geriau padaryti negu Kūrėjo padaryta, veda į visai pateisinamus klystkelius. Dar ne erdvėse gyvename, dar žemėje, dar ir motinos yra gimdytojos ir auklėtojos. Sveikiname jas su padėka, pagarba, meile ir malda.

ČS

A. Baltėno (Lietuva) nuotr. iš 2015 m. parodos Čikagos jaunimo centre

Henrikas Nagys

Motina

*Tu niekad nemiegi.
Tu lauki kiekvieno
mūsų.
Tavo lango žiburys pamiršo
kaip užgesti.*

*Tave žemė masina.
Tu norėtumei visą ją
apsėti, išglostyti, nuravėti.
Tu kalbini ją, sodindama
viską: gėles, daržoves,*

*medžius.
Judvi seserys.
Kraujo seserys.
Judvi nuolat auginat.
Judvi neapkenčiat
speigų ir sausrų,
vėtrų, krušos.
Tu bėgi ir bėgi,
tarytum turėtum
paliesti kas dieną kojom
basom
visą smėlį ir juodžemį
nuo Liepojos ežero*

*ligi Lemonto laukų.

Tu esi kaip paukštė, kuri
nuolat sugrįžta į savo lizdą,
suktą gilioj žolėj,
prie šiltos ir juodos
žemės: taip arti,
kad judviejų širdies plakimo
nebegali
atskirti
vieno nuo kito.
Žemės ir motinos.
Motinos žemės.*

Tautiška giesmė ant Lietuvos piliakalnių

Šiomet, liepos 6-ąją, minint Lietuvos piliakalnių metus *Tautiška giesmė* bus giedama ant 100 piliakalnių įvairiose mūsų valstybės teritorijos vietose

„100 piliakalnių yra simboliškas pasirinkimas ne tik dėl to, kad šie metai – Lietuvos piliakalnių metai. Artėja valstybės šimtmetis. Vieningas *Tautiškos giesmės* giedojimas nuo 100 Lietuvai svarbių piliakalnių gali būti puikus pirmasis 100-mečio šventės tonas. Juk būtent ta vieninga giesmė liepos 6-ąją jau tapo išskirtiniu būdu švęsti Valstybės dieną“, – teigia „Tautiškos giesmės aplink pasaulį“ sumanymo autorius Raimundas Daubaras.

Konkrečius piliakalnius, ant kurių bus giedama *Tautiška giesmė* rinko Lietuvos savivaldybės. Buvo siekiama atsižvelgti į istorinę jų reikšmę, taip pat į tai, kad kiekvienoje savivaldybėje būtų ne mažiau kaip vienas šiame vajuje dalyvaujantis piliakalnis. Iš viso Lietuvoje šių pagoniškos kultūros palikimo objektų priskaičiuojama apie 840, o jų tankumas mūsų šalyje yra vienas iš didžiausių pasaulyje.

Atrinkti piliakalniai iki liepos 6-osios bus pažymėti specialiame interneto puslapyje, kur žmonės turės galimybę registruotis ir organizuoti bendrą himno giedojimą su gimine, draugais ar

Kernavės piliakalniai

bendruomene. Kiekvienas atrinktas piliakalnis turės ir savo *Tautiškos giesmės* šauklį – žymų to regiono asmenį, visuomenės veikėją ar bendruomenei nusipelnusį žmogų, kuris užduos pirmąjį toną vieningam giedojimui.

„Tautiška giesmė aplink pasaulį“ gimė prieš aštuonerius metus, kai buriuotojai, „Tūkstantmečio odisėjos“ metu jachta „Ambersail“ apukę Žemės rutulį ir aplankę pasaulio lietuvių bendruomenes, pakvietė visus tautiečius švęsti Lietuvos vardo tūkstantmetį vieningai vienu metu giedant Lietuvos himną. Šis puikus sumanymas, jau tapo mūsų laikų tradicija ir neatšiejama Lietuvos tapatybės dalimi.

URM inf.

ŠIAME NUMERYJE

- Arkivyskupas Teofilus Matulionis ... – 2 psl.
- Šventei rengiamės visi – 3 psl.
- KGB galybės šaknys – 4, 5 psl.
- “Gintarėlių” dainos skambės ir Otavoje – 7 psl.
- Antanas Keblys (1921-2017) – 8 psl.
- Kai gali pabėgti, nepalikdamas namų – 9, 11 psl.

Arkivyskupas Teofilus Matulionis (1873-1962)

Ganytojas skirtas visiems...

Galime pagrįstai didžiuotis, kad greta palaimintojo Jurgio Matulaičio, Lietuva užaugino ir Dievo tarną Teofilų, kuris šiemet Lietuvoje bus paskelbtas palaimintuoju, jo garbei paskirti visi 2017 metai. Tai proga daugiau sužinoti apie šį lietuvi, katalikų Bažnyčios kunigą, arkivyskupą ir nepaprastai šiltą ir plačios širdies žmogų. Tinklapyje Bernardinai.lt Irena Petraitienė spausdina tęstinius pasakojimus apie šią istorinę asmenybę, neįtikėtinai tvirtos ir taurios dvasios žmogų.

Birštono sakralinio muziejaus direktorė **dr. Roma Zajančauskienė** yra anksčiau parengusi ir spausdinusi pasakojimą apie keletą Teofiliaus Matulionio gyvenimo dešimtmečių, praleistų Rusijoje. Jį ir siūlome TŽ skaitytojams.

Pradžią

“Pavyzdingas visais atžvilgiais kunigas“, – apie Dievo tarną arkivyskupą Teofilų Matulionį (1873-1962), buvusį Kaišiadorių vyskupą, pasakė Peterburgo, Solovkų kalėjimo kolega diakonas Vasilijus savo prisiminimų knygoje. Ypač mažai žinomas arkivyskupo gyvenimas Rusijos laikotarpiu, todėl bandysiu užpildyti šią spragą, pasiremdamas kankinystės laikotarpio dokumentais.

Teofilus gimė Aluntos apylinkėse, Kudoriškio vienkiemyje, kalbėjo gražia aukštaitiška tarme. Berniukas pradėjo mokytis skaityti savarankiškai, kiek vėliau jį mokė jaunuolis, pasirinkęs kunigo kelią. Daugpilio gimnazijoje ne visi mokslai Teofilui buvo vieno- dais lengvi. Pavyzdžiui, per stojamąjį gimnazijos egzaminą gavo pataisą iš rusų kalbos, vėliau – V klasėje silpniau sekėsi prancūzų, vokiečių kalbos. Vis dėlto jaunasis Teofilus puikiai išmoko rusų kalbą ir gyvenimo pabaigoje bičiuliams sakėsi, kad lengviau jam esą rašyti ne lietuviškai, o rusiškai.

Įdomus faktas Teofiliaus gyvenimo istorijoje – baigęs pirmąjį kursą 1893 m. suabejojo kunigystės pašaukimu ir išstojo iš Peterburgo kunigų seminarijos. Tačiau po trejų metų jaunasis Teofilus sugrįžo tęsti mokslų, ir 1900 m. kovo 4 d. vyskupas K. Niedzialkovskis suteikė jam kunigystės šventimus.

Arkivyskupo biografiuose kun. S. Kiškis, prelatas P. Gaida mini, jog jaunas kunigas tikinčiųjų buvo itin mėgstamas nuodėmklausys. Kunigo T. Matulionio švenčiamas Sutaikinimo sakramentas trukdavo palyginti ilgai, 30 min., tačiau tikintieji vertino dvasinį tėvą už jo uolumą, išmintį, meilumą, gailestingą širdį ir neišsemiamą kantrybę. Dievo tarnui Teofilui Atgailos sakramentas buvo ne paviršutiniškas formalumas, bet gilus ir intymus susitikimas su Kristumi. Tapęs Bykavos klebonu, Latvijoje subrendo kunigo tarnystėje, pagarsėjo kaip neeilinis sielų vadovas ir kartu statybos

organizatorius. Jo asmenybė visu platumu išsiskleidė Sankt Peterburge, kur jis 1914 m. buvo paskirtas Švč. Jėzaus Širdies parapijos klebonu (iki 1929 m.). Parapijoje tuomet buvo įvairių tautybių 8000 parapijiečių.

Sielovadinis rūpinimasis tikinčiais Rusijoje

Kunigas Teofilus pateko į Peterburgą, kaip carinės policijos paskirtą bausmės vietą, 1909 m. už tai, kad, nesuderinęs su carinės Rusijos valdžia, pakrikštijo sunkiai sergantį katalikės ir stačiatikio tėvų vaiką.

Atlikęs bausmę dominikonų vienuolyne, prie Peterburgo šv. Kotrynos bažnyčios, kunigas buvo paskirtas rūpintis naujos tuometinės Rusijos imperijos sostinės Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios statyba. Nuo 1910 m. iki 1914 m. intensyviai rinko aukas bažnyčios statybai Mogiliovo vyskupijos bažnyčiose. Vieno sekmadienio per mėnesį rinkliava įvairiose bažnyčiose buvo skiriama šiam tikslui. Archyve yra dokumentas, jog Peterburgo Šv. Stanislavo bažnyčia atsisakė rinkti lėšas šios bažnyčios statybai. Siekdamas pritraukti aukų, kun. T. Matulionis išleido atviruką su bažnyčios paveikslu, vyskupijos kurija nuolat rėmė jauną parapiją, o sugrįžęs iš pirmojo kalinimo 1925 m., Teofilus porą kartų vyko į Lietuvos atstovybę Maskvoje, kur gavo iš Jurgio Baltrušaičio finansinę paramą. Prelatas P. Gaida knygoje *Nemaras mirtingasis* aprašo jaudinamą vaizdą: „Prie Vyborgo bažnyčios vartų atlaidų metu liepos mėnesį saule nudegusiu veidu, suskilusiomis nuo karščio lūpomis, apdulkėjusia sutana jis (kun. T. Matulionis) kartkartėmis skardžiu balsu prakalbėdavo į judančią minią, maldaudamas aukų Švč. Jėzaus Širdies bažnyčiai užbaigti.“

Peterburgo Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios statyba vyko sunkiai dėl lėšų stygiaus, tačiau iki 1917 m. buvo baigta. Nors ir uolus buvo Švč. Jėzaus

(...) *Teofiliaus Matulionio istorijoje mane asmeniškai labai įkvėpė faktas, kad tie įvairių tautybių, taip pat ir lietuviai, kunigai jautė tarsi savotišką pašaukimą tarnauti Rusijos žmonėms. Matulionis yra tikras kunigo pavyzdys – jis yra ganytojas, skirtas visiems, ne kažkokiai konkrečiai grupei. Jis suprato tikrą savo pašaukimo esmę: būti su savo kaimene bet kokiomis aplinkybėmis. Jis tarnavo kiekvienai bendruomenei: rusams, kai buvo Rusijoje, paskui gudams jų parapijose; latviams – Latvijoje. Jis didžiavosi savo tapatybe, turėjo aiškią tapatybę, tačiau joje neužsidarė. Kartais pasitaiko kunigų, kurie užsidaro savo tapatybėje, atstumdami kitus: gal kalbančius kita kalba, kitos etninės grupės ar pan. Jis – priešingai, nepamiršdamas savo tapatybės, buvo atviras visiems, juk mes esame katalikai – visuotinės Bažnyčios nariai. Stengėsi išmokti tų žmonių kalbą, kad būtų arčiau jų. Toks yra kunigas, kokio Viešpats nori Katalikų Bažnyčioje.*

Apie Teofilų Matulionį apaštalinis nuncijus Lietuvoje arkivyskupas Pedro Lopez Quintana

Širdies parapijos klebonas, tačiau pateko į parapijiečių lenkų nemalonę. Pastarieji pasiskundė vyskupui, esą kun. T. Matulionis juos skriaudžia – traktuoja lygiai su lietuviais ir gudais, išleido paveikslėlį lietuvių kalba ir pan. Reaguodamas į skundą, kun. Matulionis pasiūlė atlikti parapijos surašymą: lenkams surašinėtojams surašyti lietuvius, lietuviams surašinėtojams — lenkus. Pasirodė, kad lietuvių parapijiečių buvo daugiau. Taip saliamoniškai buvo palai-

dotas lenkų skundas, kurio neteisingumas klebonui buvo neabejotinai skaudus.

Švč. Jėzaus Širdies parapijos klebonas Teofilus Matulionis 1922 m. Peterburgo miesto tarybai rašo pareiškimą, kuriame argumentuotai, remdamasis Bažnyčios kanonų teise, kritikuoja vietos valdžios tikintiesiems daromus suvaržymus: bažnyčių uždarinėjimą, reikalavimą klebonams pateikti valdžios cenzūrai sekmadienio pamokslų tekstą, draudimą jaunimo iki 18 metų mokytis tikėjimo pažinimo, reikalavimą parapijiečiams pasirašyti su valdžia naudojimosi bažnyčios pastatais sutartis. Tokį valdžios elgesį pavadina šiurkščiausia tikinčiųjų sąžinėms taikoma prievarta, tikinčiųjų jausmų įžeidimu, keliančiu tarp žmonių sumaištį ir pareiškia, kad panašių reikalavimų tikintieji nevykdys. Kunigas Teofilus drąsiai apgynė savo parapijiečių ir drauge visų Peterburgo katalikų teisę į religijos išpažinimą, tačiau dėl to 1923 m. kovo 21-26 d. buvo teisiamas garsiajame Peterburgo kunigų teisme Maskvoje.

Būdamas dvasios tėvas apie 8 tūkst. lenkų, lietuvių, latvių, gudų (baltarusių) parapijiečiams, Teofilus vykdė savo pastoracinę misiją, nepaisydamas kratų ir arešto, kurie kunigo gyvenime laikotarpiu nuo 1925 iki 1929 m. buvo tapę kasdienybe. Per apklausą po suėmimo vyskupas Matulionis prisipažins, kad iki 1926 metų pats ruošė vaikus sakramentinei praktikai. Jis jautė, kaip svarbu ir reikalinga vaikams suteikti tikėjimo pagrindus vaikystėje. Pastoraciniuose laiškuose 1943–1946 m.m. arkivyskupas Teofilus paminės svarbą nuo vaikystės amžiaus uždegti tikinčiuosius artimam bendravimui su Išganytoju, kad jie savo gyvenime vadovautųsi krikščioniškos moralės dėsniais.

Apie apsisprendimą likti su savo gamomaisiais, kalėdamas 1932-1933 m.m. Leningrade, Špalernios kalėjime, Matulionis kalbėjo su kun. V. Dainiu: „Ne kartą girdėjau, kad katalikai, netekę kunigų, nori juos turėti arti savęs, nors jie būtų ir kalėjime, bet ne užsienyje. Tikintieji jaustųsi esą dvasiniame kontakte su savo ganytojais ir nebūtų našlaičiai“. Šie arkivyskupo Teofiliaus samprotavimai kalėjimo kameroje liudija jo kunigišką savimonei ir meilę tikintiesiems. Jis bičiulį ragina save atiduoti kunigo tarnystei ten, kur labiausiai reikia, ten, kur esi paskirtas tarnauti. Jis negalvoja apie save, apie palankesnę bei saugesnę pastoracijai aplinką. Nesirenka daugeliui būdingo kelio vykti į Tėvynę. Šie T. Matulionio keli sakiniai atskleidžia beribę nuoširdžią sielovadininko meilės tikintiesiems poziciją, kuri drauge yra regimas atspindys viduje degančios meilės Viešpačiui.

(Bus daugiau)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iuliis, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Šventei rengiamės visi

Kažkada buvusios labai populiarios, reguliariai rengiamos ir gausiai tautiečių lankomos Kanados Lietuvių dienos pastaraisiais 10-15 metų pasidarė retenybė. Pastaruoju metu jos buvo ruošiamos gausiausias lietuvių bendruomenes turinčiuose miestuose: Toronte, Montrealyje, Hamiltone. Pasklidus žiniai, kad 2017 metais bus rengiamos Lietuvių kultūros dienos, visi apsidžiaugėme, o sužinoję, kad jos bus Otavoje, nustebę net pečiais trūktelėjome. Kai išgirdome, kad jas organizuoja Kristina Kliorytė, Aleksandras Stankevičius (abu montrealiečiai) ir Lietuvos ambasada Otavoje, tuoj sučiaupėme prasivėrusias burnas ir pradėjome teirautis – kodėl, kaip, kada, kur? Į daugelį klausimų, kurie buvo susiję su mūsų išeivijos lietuvių bendruomenėmis ar kultūriniais vienetais, besiruošiančiais į šventę, jau atsakėme, o kaip ir kuo prie Kanados Lietuvių kultūros dienų prisideda Lietuvos ambasada Otavoje, pasiteiravome pačios ambasados atstovų. **Į pateiktus klausimus atsakė Lietuvos ministeris patarėjas Julijus RAKITSKIS.**

– **Kanados Lietuvių kultūros paveldo dienos ir Kanados gimtadienis bus švenčiamas vienu metu. Kodėl kartu?**

– Kanados Konfederacijos įkūrimo 150 m. sukaktis žymi istorinį įvykį, kuomet 1867 m. liepos 1 d. dvi D. Britanijos kolonijos Šiaurės Amerikos žemyne – Naujoji Škotija ir Naujasis Brunsvikas – buvo sujungtos į Kanados Dominiją. Po šio sujungimo senoji Kanados provincija buvo padalinta į Ontario ir Kvebeko provincijas, kurios kartu su Naujosios Škotijos ir Naujojo Brunsviko provincijomis sudarė naująją federacinę valstybę. Laikui bėgant naujos valstybės teritorija plėtėsi ir šiuo metu susidaro iš 10 provincijų ir 3 teritorijų. Per tuos 150 m. didėjo ir Kanados gyventojų skaičius bei daugėjo šalių, iš kurių jie atvyko. Pirmieji lietuviai į Kanadą atvyko dar prieš I Pasaulinį karą, o didžiausias mūsų tautiečių antplūdis įvyko antrosios sovietų okupacijos metu, II Pasaulinio karo pabaigoje. Įsiliejusi į margą Kanados visuomenę, lietuvių bendruomenė tapo jos pripažinta ir neatskiriama dalimi, tačiau saugojo ir kruopščiai puoselėjo lietuviškas šaknis bei tėvų žemės kultūrą.

Otavos miesto savivaldybė kreipėsi į diplomatinės misijas ir atstovybes, akredituotas Kanadoje, kviesdama prisijungti prie šios sukakties minėjimo, surengiant daugiataučių bendruomenių kultūros ir papročių dienas. Į kvietimą atsisaukė daugiau nei 50 diplomatinė atstovybių. Lietuvos ambasada Kanadoje pakvietė Kanados lietuvių bendruomenę surengti Otavoje vienos dienos pasirodymą, kurio metu būtų galima pristatyti tautinius šokius, dainas, kulinarijos paveldą ar kitus papročius bei tradicijas, kurias išsaugojo lietuvių bendruomenė. Taip pat ambasada kartu su Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentu skyrė finansinę paramą šiam renginiui.

Tad 2017 m. liepos 29 d. Otavos Landsdowne parke vyks Kanados lietuvių šventė, skirta Kanados Konfederacijos įkūrimo 150 metų sukakčiai. Kadangi tai yra Kanados valstybės šventė, Kanados lietuviai minės šią sukaktį kaip pilnateisiai ir pilnaverčiai savo valstybės piliečiai.

– **Kristina Kliorytė ir Aleksandras Stankevičius yra dabartiniai mūsų Kanados lietuvių išeivijos "perliukai", savo kruopščiu organizaciniu ir kūrybiniu darbu pasiekę ypatingai puikių rezultatų. Apibūdinkite jų darbą ruošiant šią šventę.**

– Lietuvos ambasada negaili pagyrų ir komplimentų Kristinai ir Aleksandrui. Jie abu yra patys tikriausi grynuoliai, labai atsidavę šio didžiulio projekto organizavimui. Mes labai džiaugiamės, kad Kanados lietuvių tarpe yra tokių žmonių, taip entuziastingai ir profesionaliai dirbančių ir siekiančių tobuliausio rezultato. Taip pat džiaugiamės, kad jie abu sugebėjo suburti

nemažą grupę žmonių, kurie nuoširdžiai prisideda prie bendrų pastangų. Tikime, kad renginys pavyks ir bus tikras Otavos miesto kultūrinis įvykis bei puikus Kanados lietuvių indėlis į savo valstybės 150-mečio sukakties paminėjimą.

– **Ar tikėtės sulaukti svečių iš Lietuvos?**

– Taip, kartu su renginio organizatoriais dedame pastangas, kad atvyktų keletas Užsienio reikalų ministerijos atstovų pasveikinti Kanados lietuvių su gražia sukaktimi, norėtume, kad įvyktų susitikimai su lietuvių bendruomenės atstovais.

– **Kanados Lietuvių kultūros dienas reklamuoja ir plačią informaciją teikia KLD internetinė svetainė, savaitraštis Tėviškės Žiburiai ir kt. Ar ir ambasada ruošiasi reklamuoti šią šventę savo internetiniuose puslapiuose?**

– Ambasada artimiausiu metu planuoja patalpinti skelbimą apie šį renginį į savo internetinį puslapį. Na, o Facebook puslapyje tai jau yra padaryta. Taip pat įdėsime pranešimą apie šventę į užsienio reikalų ministerijos puslapį.

– **Kaip viskas iki šiol sekasi? Kokios Jūsų nuotaikos, abejonės dėl šio renginio?**

– Iki šiol viskas vyksta sklandžiai ir tikrai daroma profesionaliai. Kristina ir Aleksandras jau keletą kartų lankėsi Otavoje įvairiuose susitikimuose su miesto savivaldybės atstovais, apžiūrėjo patalpas, kur vyks šventė, kur gyvens šventės dalyviai, susitiko su Otavos lietuvių bendruomenės atstovais. Neturime jokio pagrindo jaudintis. Manome, kad viskas pavyks puikiai.

Nuoširdžiai dėkoju ministeriui patarėjui Julijui Rakitskiui už išsamius atsakymus ir istorijos pamoką apie Kanados susikūrimą. Čia tikriausiai pirmas toks lietuvių išeivijos renginys, kurio pradininkai – Lietuvos ambasada Kanadoje. Nors šventės pirmininkai išeivijos lietuviai, tačiau jaučiasi, kad ir Lietuva rūpinasi šiuo renginiu, jos organizatoriais ir atlikėjais. Norėtusi, kad daugiau tokių sumanymų būtų/kiltų iš Lietuvos, nes gal tada prie nykstančių išeivijos renginių, kultūrinių grupių ar vadovų/iniciatorių trūkumo daugiau į tas gretas jungtųsi neseniai iš Lietuvos atvykę tautiečiai, laikinai studijuojantis jaunimas ar visam laikui gyventi persikėlusios šeimos. Gal tada ir D.Viskontienės šūkis: "Mes čia, mes dainuojam lietuviškai!" skambėtų ne kaip requiem, o kaip džiaugsmingas šūkis, skelbiantis būsimas ir nuolat rengiamas Kanados lietuvių kultūros dienas! Tad pradėkime nuo šiemetinės, liepos 29-tą Otavoje ruošiamos Lietuvių kultūros paveldo šventės.

Kalbėjosi Nijolė Benotienė

Žinios iš Lietuvos

ATVIRA LANDA NESĄŽININGIESIEMS

Vidaus sandoriai savivaldybėse ir toliau galės būti sudaromi – Seimas nepritarė prezidentės veto. Tai pirmas kartas, kai šis Seimas nesutiko su valstybės vadovės nuomone. Prezidentė viešai išsakė apgailestavimą, kad ir šiame Seime politinės valios kovoti su piktnaudžiavimu nepakanka. Nepaisydami Specialiųjų tyrimų valdybos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Konkurencijos ir viešųjų pirkimų tarnybų ir Valstybės kontrolės siūlymų atsakyti vidaus sandorių kaip vienos iš neskaidriausių pirkimų formų, parlamentarai paliko atvirą landą

piktnaudžiavimui savivaldybėse. Kovo pabaigoje Seimo priimtos pataisos leido vidaus sandorius sudaryti savivaldybėms ir jų kontroliuojamoms įmonėms, tačiau neleido jų sudaryti valstybės ir savivaldybės įmonėms, bendrovėms, kuriose valstybei priklauso daugiau kaip pusė akcijų. Viešųjų pirkimų tarnybos skaičiavimais, 2011-2016 metais vidaus sandorių sudaryta už 1,005 bln. eurų, iš jų savivaldybėse – už 420,7 mln. eurų. 2015 metų pabaigoje veikė 271 savivaldybių kontroliuojama įmonė. Vidaus sandoriai Lietuvoje yra galimi nuo 2010 metų.

BUS MAŽINAMA VAISTŲ KAINA

Vyriausybė pritarė siūlymui keisti vaistų įrašymo į Kompensuojamųjų vaistų kainyną tvarką. Numatyta sugriežtinti reikalavimus, kurie leis apie beveik trečdaliu sumažinti vaistų kainas Lietuvoje. Šių metų Kompensuojamųjų vaistų kainyno projekto tyrimas parodė, kad apie 90% vaistinių preparatų gamintojo skelbiamų kainų Lietuvoje yra didesnės negu tų pačių gamintojų pateikiamos kainos kitose geografiškai ir ekonomiškai artimose Lietuvai valstybėse. Tokie kainų skirtumai lemia

didėsnes Privalomojo sveikatos draudimo fondo išlaidas bei pacientų priemokas. Sveikatos apsaugos ministerijos duomenimis, Lietuvos gyventojai per metus sutaupys apie 20 mln. eurų, o Privalomojo sveikatos draudimo fondas – apie 10 mln. Eur. Seime jau yra įregistruotas ir Farmacijos įstatymo pakeitimas, leisiantis dažniau peržiūrėti vaistų kainas. Iki šiol jos buvo peržiūrimos kartą per metus, o priėmus įstatymo pataisą, tai padaryti bus galima kiekvieną metų ketvirtį.

PERTVARKA BŪTINA

Lietuvoje lankydamasis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) švietimo analitikas Thom Weko pabrėžė, kad aukštųjų mokyklų tinklo pertvarka Lietuvai yra būtina ir ji turi vykti nedelsiant. Siekdamas paremti savo teiginį, EBPO specialistas pasidalino 2016 m. tyrimų duomenimis, rodančiais, kad Lietuvoje 10,000

studentų tenka vidutiniškai 2.9 aukštojo mokslo institucijos, kai tuo tarpu Suomijoje – 1.2, o Airijoje – 1.1. Kitos tyrime dalyvavusios valstybės turi mažiau nei 1 instituciją tokiam kiekiui studentų. Pavyzdžiui, Olandijoje, kurioje aukštojo mokslo įstaigų telkimo eiga yra tęstinė, 10,000 studentų tenka vos 0.6 institucijos.

KLAIPĖDA LAUKIA TURISTŲ

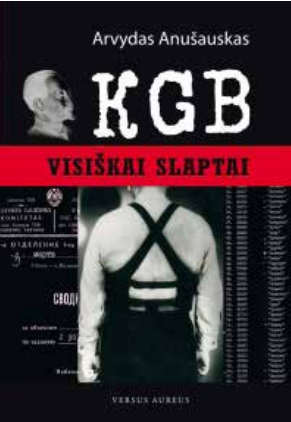
Turistinį sezoną Klaipėdoje pradėjo pirmasis nedidelis laivas „National Geographic Orion“. 103 metrų ilgio laivu, kurio korpusas atsparus ledui ir kuris yra pritaikytas plaukioti Arktyje, paprastai keliauja įvairių sričių profesionalai – gamtininkai, biologai, geografs ir kiti gamtos mylėtojai

Jau keturioliktą kartą Lietuva dalyvavo Fort Lauderdale (JAV) vykusioje didžiausioje pasaulio kruizinės laivybos parodoje *Seatrade Cruise Global 2017*. Šiemet kruizinių linijų valdytojams skleidžiama žinia apie Klaipėdą, kaip neužšalantį kultūros uostą, kuriame ši sezoną apsilankys itin

gausus kruizinių laivų skaičius. Klaipėdiečiai parodos lankytojams ir kelionių organizatoriams pranešė apie Baltijos uostamiestį, kuriame šiemet dėl suteikto kultūros sostinės vardo numatyta gausybė renginių, muzikos festivalių ir pramoginių erdvių. Parodoje *Seatrade Cruise Global 2017* Lietuvos stende prisistatė VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, VšĮ Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centras, UAB Limarko jūrų agentūra, UAB „Klaipėdos Mėja“ ir UAB „Krantas Travel“.

Klaipėdoje kruizinės laivybos sezonas šiemet prasidėjo balandžio 22 dieną ir baigsis įpusėjus rudeniiui. Sezoną atidarė su Bahamų vėliava plaukiojantis kruizinis laivas „National Geographic Orion“. Turimais duomenimis, į Klaipėdos uostą kruiziniai laivai šiemet užsuks 64 kartus. Pernai uoste lankėsi 53 laivai, atplukdę daug keleivių – per 64,000. Tikimasi, jog šiemet mūsų pajūrio uoste turėtų apsilankyti apie 75,000 svečių.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

KGB galybės šaknys

Prof. Ona VOVERIENĖ

Daugiau kaip pusę XX šimtmečio Lietuva buvo už „geležinės uždangos“, o jos piliečius akylai saugojo komunistinės slap-tosios tarnybos. Okupuotos Lietuvos teritorijoje 1954-1991 metais veikusi KGB pagrįstai asocijuojasi su represijomis ir psichiatrine prievarta, kankinimais ir šantažu, užsakytomis žmogžudystėmis ir laiškų iliustracija, masiniu agentų verbavimu ir slaptomis politinių kalinių kapinėmis. KGB arsenale – klastojimai ir kompromitavimas, psichotropinių preparatų nau-dojimas ir teroristų bei žudikų globa, karinių ir pramoninių paslapčių vagystės. Kokios buvo realios KGB galimybės, ką ir kaip galėjo sekti, kokias priemones slapta naudojo, kokie žinomi žmonės neatsispyrė KGB pagundoms ir ką dar slepia Baltijos šalyse nesunaikinti KGB archyvai, - ieškokite atsakymų šioje knygoje

Dr. A. Anušauskas, istorikas

KGB. Visiškai slapta. Arvydas Anušauskas, Vilnius „Versus aureus“, 2015.464 p.

Ši dr. Arvydo Anušausko knyga – tai KGB enciklopedijos Lietuvoje įvadinė knyga, kuri neabejotinai jau įeina į Lietuvos istorijos knygų aukso fondą ir išliks šimtmečius, matyt, tol, kol numirs paskutinis komunizmo šmėklos, klajojančios po pasaulį nuo 18 šimtmečio antrosios pusės, garbintojas. Komunizmo šmėkla pasirodė esanti stebėtinai vitališka, pajungianti jos šėtoniškiems kerams naujas ir naujas kartas, rases ir teritorijas. Iš čia ir Šėtono karalystė jau dauge-lyje pasaulio valstybių, ir paties Šėtono įsikūnijimas Stalino, Hitlerio, Bashar Assad, išžudžiusio, padedant bičiuliui iš Rytų, savo tautos žmonių, vyrų, vaikų, moterų ir senelių – jau tris šimtus tūkstančių. Ir dar vis tebežudančio, pasauliui sergant trijų beždžionių sindromu – nieko nemato, nieko negirdi, nieko negali padaryti – tik leisti į orą pripūstus žodžių balionus.

Iš kur KGB galybės šaknys, paralyžiuojančios žmonių protus ir širdis, kai iš septynių bilijonų pa-saulio žmonių neatsiranda nė vieno mąstančio ir protingo, kuris, kaip savo laiku Dovydas, įveiktų šitą pasaulio siaubūną Galijotą – komunizmo šmėklą ir jos žudančią ranką – KGB?

Istorikas dr. Arvydas Anušauskas gerokai priartėjo prie tos paslapties išaiškinimo per Lietuvos KGB padalinį. Tik priartėjo. Tačiau, matyt, dar turės praeiti daug laiko, kol moksliniai tyrimai taps kūnu ir prak-tika, ir politikai galės tų tyrimų rezultatais pasinaudoti. O dabar ši knyga turėtų tapti kiekvieno mąstančio lietuvio, juolab besidominčio politika, staline knyga, į kurią reikėtų kartas nuo karto žvilgterti ir pasitikrinti, ar neapsirinki?

Knygą sudaro pratarmė, įvadas ir keletas skyrių, atkreipiančių problema besidominčiųjų dėmesį: Posta-lininis KGB: Smogikai ir generolai. Modernizuo-tas KGB-VRM tandemas. Žvalgyba plius politinis sekimas. Uždrausta Lietuvos teritorija (Partinis KGB filtras ir kt.). Nomenklatūros ginklanešiai: Čekisto por-tretas. Iš buvusio viršininko prisiminimų. Atrankinis sekimas totalinės kontrolės sąlygomis. KGB Klaipėdos uoste. Sekamieji. Slaptos kontrolės galimybės. Per „Geležinę uždangą“. Batumis-Suchumis. Brazinskių istorija. KGB žvalgyba iš Lietuvos (KGB prieš Lie-tuvos diplomatus). KGB kova su tautiniu atgimimu Lietuvoje. Slopinimo planas „Metel“. KGB irimas. (KGB skilimas ar jo iliuzija: svetimi tarp savų? VSD prieš KGB). KGB likvidavimas. Epilogas, bet ne pabaiga. KGB palikimo įtaka (ilustracijos vingiai. KGB rezervas – valstybės problema). KGB struktūra. Nuorodos. Asmenvardžių rodyklė.

Pasikeitus Lietuvoje politinei valdžiai,1993-1996 metais KGB palikimas – 222,081 bylą išdėliojus – 2 km ilgio KGB Lietuvos žmonėms užvestų bylų: tarp jų 94,052 baudžiamųjų, 32,568 po karo grįžusių iš Vokie-tijos filtracinės bylos, 57,819 vykususių į užsienį patikrinimo bylų – iš viso 107 kartotekos, apimančios 809,155 korteles – nebuvo tvarkomos, tiriamos, analizuojamos. Dar daugiau: LR presiden-tas Algirdas Mykolas Brazauskas siūlė visą KGB archyvą sudeginti, kad nedrumstų šventos ramybės. Tik politiniai kaliniai ir tremtiniai, 1993-1996 budėję paromis KGB rūmuose, išsaugojo tuos archyvus nuo sunaikinimo (ten pat, p. 395)

Knygoje panaudota 697 informacijos šaltiniai; archyviniai dokumentai ir straipsniai bei knygos viešojoje spaudoje. Asmenvardžių rodyklėje – 1,009 pavardės, tarp jų ir kagebistai, ir jų sektieji asmenys, kuriems buvo užvestos bylos bei autoriai, apie vienus ir kitus rašę viešojoje spaudoje.

Knyga – tai ne skaitymas vienu prisėdimu, o tik nedidelėmis dozėmis, reikalaujantis ne tik paskaitymo, bet ir pamąstymo. Todėl knygoje kiekvienas skaityto-jas, neabejoju, atras savo temą, kuri jį domins, ir tikiuo-

si savo įspūdžiais pasidalins ir su platesniu skaitytojų ratu. Apie tuos dalykus kalbėti reikia. Dažnai ir rimtai. Tik viešumas gali mus prikelti iš nusiminimo ir apgink-luoti objektyvia informacija prieš mūsų kaimynių penktųjų kolonų varomą propagandą prieš mūsų tautą ir mūsų valstybę mūsų pačių šalyje.

Postalininis KGB

Kaip savo knygoje pripažįsta istorikas A.Anušauskas: „Pagrindinius savo bruožus komunistinė slaptoji in-stitucija įgijo iki 1954 metų. Buvo jos istorijos keli laikotarpiai: buvo čekistinis – ČK laikotarpis – kai dar Lenino iniciatyva buvo išžudyti milijonai Rusi-jos inteligentų ir valstiečių, nepatenkintų bolševikų

Daug liūdnu istorijų mena ir jauniejiems lankytojams pasakoja buvusio KGB rūmų sienos, koridoriai ir kameros. Dabar čia muziejus

valdymu; buvo stalinistinis „ježovinis laikotarpis“, kai milijonais buvo žudomi „liaudies priešai“ pačioje Rusijoje; buvo berijinis NKVD laikotarpis, kurio kru-vinus gniaužtus, nusinešusius kelis šimtus tūkstančių lietuvių gyvybių, teko patirti ir Lietuvai, ir kitoms rusų okupuotoms, neva, socialistinėms, valstybėms; buvo trumpas MGB ir GPU siautėjimo laikotarpis, o 1954 metais prasidėjo, neva, naujas tos čekistinės organizacijos raidos periodas – KGB (Komitet gosudarstvennoj bezopasnosti)“.

Vilniuje, visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuo-se ir rajonų centruose, buvo įkurti KGB padaliniai, kurių veiklą kontroliavo ir didžiąją dalį jo darbuotojų paruošė ir rekomendavo tarnybai KGB struktūrose miestų ir rajonų Komunistų partijos ir Komjaunimo komitetai. Taigi, Lietuvoje KGB struktūrose dirbo keli tūkstančiai žmonių, ir labai platus agentų ir informatorių tinklas, kuriems už paslaugas buvo mokama (nedaug – vidutiniškai 30 rublių, kartais ir daugiau, priklausomai nuo paslaugos svorio).

Po daugiau kaip pusantro dešimtmečio okupantų vykdytų žudynių Lietuvoje, gyventojų masinio teroro, deportacijų, ginkluoto ir visų formų negin-klauto pasipriešinimo slopinimo KGB pasirinko minkštesnes savo galios demonstravimo formas –

žodžio cenzūrą, represijas (nepaklusniųjų baudimą kalėjimais ir lageriais už menkesnius nusikaltimus pagal įvairiausias Baudžiamojo kodekso straipsnius), psichiatrinę prievartą... Ir nors knygoje nenurodyta, bet praktikoje būta ir gana daug žudynių, pridengtų vi-sokiomis pasakomis ir šydais: kun. Juozo Zdebskio ir kun. Broniaus Laurinavičiaus nužudymas, kitaminčių – poeto ir rašytojo Kazio Jakubėno, filosofo Mindaugo Tomonio, prof. Jono Kazlausko, pasaulyje pripažinto mokslininko lituanisto, A.M. Brazausko konkurento Lietuvos prezidento rinkimuose Stasio Lozoraičio žūtys, kelių dešimčių kunigų nužudymai ir t.t.

Taigi KGB veiklos čekistinė esmė, kaip buvo, taip ir liko ta pati, tik sumažinus politinių priešininkų žudynių skaičių, bet išsaugant komunistinės ideologi-jos pagrindinį principą – surask priešą ir jį sunaikink! –

neapykantą žmogui. Išsaugotas ir kitas čekistinės vei-kos principas – visų kartų, kokiais vardais ši čekistinė organizacija bebūtų vadinama, padarytų nusikaltimų įslaptinimas ir griežčiausias tų paslapčių saugojimas, nusinešant jas, tik į kapus.

Už tos paslapties atskleidimą grėsė patiems čekistams griežčiausia bausmė, grasinimas, kad toks nusikaltėlis, kaip, beje, ir visi kiti, bus išaiškintas, susektas, surastas, kur jis besislėptų, ir griežčiausiai nubaustas. Ką tai reiškia, patys čekistai žinojo, nes patys tuo buvo susitepę. Todėl ir buvo savo organi-zacijai paklusnūs.

KGB galybės kuriami mitai ir legendos

KGB galybės kuriamiems mitams ir legendoms komunistinės valdžios pinigų niekad negailėjo.

Vieną iš jų jau paminėjome: jeigu kuo nors nusi-kaltai komunistinei okupacinei valdžiai, tai būsi neišvengiamai KGB susektas, išaiškintas ir nubaustas (kalėjimu arba psichiatrine ligonine, kuri iš tavęs, tai yra žmogaus, padarys tik nemąstančią daržovę). KGB akis buvo prilyginama Dievo akiai, kuri viską mato, žino, supranta, paaiškina ir... baudžia.

Nukelta į 5-ą psl.

SHARING OUR STORIES – Dalinamės gyvenimo istorijomis

Birželio 4, kapų lankymo dieną, 11.30 v.r. Kanados lietuvių muziejuje – archyve atidaroma Gyvosios istorijos paroda – mūsų tautiečių pasakojimai apie savo kelionę į Kanadą ir pirmuosius gyvenimo metus valstybėje, kuri tapo antraisiais namais. Apie būsimą parodą pasakoja Danguolė Juozapavičiūtė, KLMA administratorė:

– Sumanymas papasakoti apie mūsų bendruomenės žmonių istoriją ir patirtį Kanadoje kilo praėjusiais metais, kai buvo atvežta Čikagos Balzeko muziejaus parengta paroda *No Home To Go To*. Daugelis torontiečių, aplankiusių šią parodą, pastebėjo, kad ji skirta JAV lietuviams, ir klausė, kodėl mes neturime savo istorijos. Tada ir gimė mintis, kad reikia įamžinti Kanados lietuvių pokarinės kartos atvykimo į Kanadą ir pirmųjų dešimtmečių kūrimosi patirtį. Šį ketinimą sustiprino ir kitų baltiečių pritarimas. Nutarėme su *Canadian Baltic Imprints* grupe – estais, latviais, Baltijos vokiečiais dirbti kartu, rengiant gyvosios istorijos pasakojimą, kaip daugiatautės Kanados istorijos dalį. Mūsų sumanymas ir konkretus parodos planas sulaukė ir Ontario provincijos pritarimo bei finansinės paramos. Padedant Linai Samonytei bei Aleksandru Valavičiui, pradėjome kalbinti mūsų bendruomenės žmones, ir atsivėrė nepaprastai įdomios istorijos, patirtis. Iš jų pasakojimų, nuotraukų, muziejuje saugomų dokumentų ir kitų istorinių daiktų kuriama ši paroda. Šiuo metu pasakotojų istorijas, bent jų dalį, bandomė sudėti į vieną filmą, kad parodos lankytojai išgirstų ir gyvus pasakojimus, pamatytų pažįstamus veidus. Kovo mėnesį buvo surengta bendra baltiečių paroda *Sharing Our Stories: The Baltic Diaspora at Home in Canada* estų Tartu kolegijoje. Mūsų rengiamoje parodoje stengiamės daugiau vietos

Pati pradžia – atvykome į Kanadą

Daugelis atvykusiųjų pagal sutartį dirbo medkirčių stovyklose Ntrs. iš muziejaus archyvų

skirti lietuvių bendruomenės žmonių istorijoms. Tikimės, kad parodą galėsime parodyti ir platesnei kanadiečių bendruomenei, galbūt, Toronto miesto rotušėje, galbūt Halifax, istorinės prieplaukos Pier 21 muziejuje. Keliausime su paroda į Otavą, Lietuvių kultūros paveldo dienas, aplankysime kitus Ontario provincijos lietuvių

telkinius, gal netgi pasieksime Vankuverį. Mus visus jungia ta panaši istorija.

Ši paroda tai tik mūsų pradėto darbo pradžia, veiklą tęsime ir toliau. Šio darbo atidėlioti negalime, nes gyvosios istorijos liudininkai pamažu iškeliauja ir išsineša savo gyvenimo patirtį. Mes turime jas išsaugoti Kanados ir Lietuvos istorijai. **SK**

KGB galybės šaknys

Atkelta iš 4-o psl.

Kitas, įtaigus KGB pozityvaus ieškotojo, neeilinio proto ir išminties romantiko, visus proto mūšius laiminčio didvyrio įvaizdis buvo kuriamas vaidybiniuose filmuose. Knygoje primenami mūsų kartai gerai žinomi tokie filmai, kuriais buvo savo laiku žavėtasi ir nekantriai laukta jų pasirodymo kino bei TV ekranuose: tai „Valstybinis nusikaltėlis“ (1964), „Rezidento likimas“ (1970), „Ne sezono metas“, kuriame pagrindinį vaidmenį čekisto K. Ladeinikovo atliko mūsų žymusis aktorius Donatas Banionis, arba „17 pavasario akimirka“ su vienu garsiausių Rusijos aktoriumi Tichonovu čekisto Štirlico vaidmenyje; „TASS įgaliotas pranešti...“ (1984) ir t.t. Vladimiras Putinas vienoje iš jo spaudos konferencijų pripažino, kad KGB mitų ir legendų prisodrinta romantika, pateikta filmuose ir psichologiškai įtaigiai parašytose knygoose, buvo pagrindinis veiksnys, paskatinęs ir jį pasirinkti kagėbisto profesiją.

KGB rūmuose buvo įsteigtas čekistų muziejus, kuriame buvo pateiktos ir poka-

rio čekistų „didvyriškumo“ legendos, naikinant lietuvių tautą, ypač jos jaunimą, ginkluoto pasipriešinimo dalyvių, čekistų vadinamus „banditais“. Muziejuje dirbo geros renginių organizatorės ir kalbėtojos: Janina Melnikaitė („raudonosios“ Zarasų partizanės Marytės sesuo), Regina Eimontienė, Aldona Levinskienė, Laima Ona Špokienė. Čia jaunieji čekistai duodavo priesaiką ir būdavo apdovanojami veteranų – pokario enkavedistų. Šie dažnai būdavo kviečiami papasakoti jauniems apie savo kruvinus „žygdarbius“, žiaurumą ir neapykantą savo tautai ugdyti jaunuosius. (Ten pat, p. 119)

Knygos autorius, turėdamas galvoje, kad žmonės dažniausiai tapatina KGB su kitomis valstybės slaptosiomis tarnybomis, skaitytoją perspėja, kad tarp jų ir KGB niekada nebuvo lygybės ženklų. „KGB glaudžiai susijusi su komunistine politine valdžia, buvo kur kas didesnės galios, negu bet kuri slaptoji tarnyba... Jos rūsiuose Gedimino prospekte kalintus žmones kažkada pakeitė jiems sudarytų bylų pilnos lentynos, kruvinas šaudymo kameros grindis padengė pusmetrinis betono sluoksnis“ (Ten pat, p. 10).

(Bus daugiau)

Kanados įvykių apžvalga

PASITRAUKĖ IŠ RINKIMŲ

Kevin O'Leary pasitraukė iš konservatorių vadovo rinkimų kampanijos ir savo rinkėjams siūlo balsuoti už Maxime Bernier. K. O'Leary buvo įsitikinęs, kad jis gali laimėti konservatorių vadovo pareigas, tačiau suabejojo, ar jam pavyktų įveikti premjerą Justin

Trudeau 2019 m. rinkimuose. Jis paminėjo savo nesėkmę įgyti rinkėjų palankumą Kvebeke dėl jo prastos prancūzų kalbos. Jo nuomone, būtų kvaila ir savanaudiška tapti konservatorių partijos vadovu, žinant, kad federacinių rinkimų jis nelaimės.

BE VILTIES ATNAUJINTI SOCIALINIUS BŪSTUS

Toronte buvo tikimasi, kad Ontario premjerė Kathleen Wynne biudžete paskirs lėšų pagerinti socialiniams gyvenamiesiems būstams, kurių atnaujinimo darbams reikia \$2.6 bln. Tai labai svarbu mažesnes pajamas gaunančioms šeimoms, kurioms sunku susimokėti už brangesnį gyvenamąjį būstą. Tačiau provincijos biudžetas sumažėjo, ir vilties apie senų socialinių būstų atnaujinimą nebeliko. Toronte tokių būstų

yra 58,000; 22,000-uose iš jų gyvena vaikai, o 21,000 – vyresnio amžiaus žmonės; 94% iš juose gyvenančių žmonių – žemiau skurdo ribos. Jų vidutinės metinės pajamos neviršija \$15,225. Beveik trečdalis žmonių – su negalia. Jų gyvenamieji būstai greitai bus netinkami gyventi. Toronto meras John Tory rimta klaida pavadino provincijos nenorą suprasti Toronto finansavimo poreikių.

GYNYBOS MINISTERIS PASIGYRĖ

Kanados gynybos ministeris Harjit Sajjan gegužės 2 d. atsiprašinėjo už Facebook parašytą žinutę, kurioje jis perversino savo nuopelnus Afganistane, parašęs, kad jis buvo mūšio, pavadinto „Medūzos“ vardu, planuotojas. Buvęs kareivis, kovojęs šiame mūšyje, Bruce Moncur, teigia nesuprantąs, kodėl kas nors iš viso norėtų pasigirti planavęs šį mūšį, kurio metu žuvo ir Kanados, ir Amerikos kariai. Konservatorių partijos vadovė Rona Ambrose kelis

kartus pakartojo, kad H. Sajjan turi atsistatydinti, ir apkaltino jį karinių pasiekimų pervertinimu, siekiant politinių tikslų. Premjeras J.Trudeau gyrė gynybos ministerį ir teigė, kad jis yra pavyzdys, koks turi būti karys, policijos pareigūnas ir ministeris.

NDP vadovas Tom Mulcair parašė etikos komisijai, prašydamas išsiaiškinti, kodėl Harjit Sajjan atsisakė surengti tyrimą dėl elgesio su suimtais afganistaniečiais.

NUTEISTI PADĖJUSIEJI KARO PABĖGĖLIAMS

Kanados pilietis, Reginos miesto gyventojas Victor Omoruyi ir jo žmona Michelle JAV nuteisti dėl neteisėto žmonių pervežimo iš JAV į Kanadą. Omoruyi buvo suimti balandžio 14 d. prie North

Dakota-Saskatchewan sienos. Savo mašina jie pervežė 4 suaugusius ir 5 vaikus, kurie buvo Nigerijos piliečiai ir kuriems Kanada leido užpildyti karo pabėgėlio dokumentus bei apsigyventi Kanadoje.

APIE ENERGIJĄ

Kaip pranešė valstybinė Energijos valdyba, du trečdaliai elektros Kanadoje gaunama iš atsinaujinančios energijos šaltinių – iš vėjo, vandens ir vadinamosios biomasės. Nuo 2005 m. iki 2015 m. taip gaunamos energijos

padidėjo 17%. Ekonomistės Shelley Milutinovic teigimu, Kanada yra antroji pasaulyje pagal pagaminamos energijos kiekį, o pagal energijos gamybą iš atsinaujinančių šaltinių Kanada yra ketvirta pasaulyje po Kinijos, JAV ir Brazilijos.

NAUJAS TYRIMAS

Windsor, Ont., universiteto mokslininkams, jau dveji metai tyrinėjantiems, kaip pienu šaknų ištrauka galima kovoti su vėžiu, buvo paskirta papildomai \$157,000 (iš viso \$217,000).

Biochemiko Siyaram Pandey ir jo bendradarbių tyrimas parodė, kad pienu šaknų

ištrauka buvo labai veiksminga, sunaikinant vėžio ląsteles, sergant leukemija (kraujo vėžiu). S. Pandey prisipažino, kad iš pradžių netikėjo su juo atėjusia pasitarti onkologe dr. Caroline Hamm, kuri pastebėjusi, kad tie pacientai, kurie geria pienu arbatą, jaučiasi geriau.

Pagal Kanados spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

Motinos ranka. A.Sutkaus (Lietuva) ntr.

Lietuviškos dainos Lietuvoj

Tenai toli, kur upės teka sidabrinės,
Užgimė lietuvių dainos gintarinės.
Motulės visas dainas atmintinai mokėjo,
Už tai tą dovaną savo vaikams palikt galėjo.

Motulė kūdikėlį supdama dainavo.
Į mažą širdelę taip liejo meilę savo.
Lopšelyje liūliavo sena lietuviška daina,
Kurią pati girdėjo, kai buvo dar maža.

Lylia mažutėli – greit užmik, vaikeli,
Lylia kūdikėli – saldujį miegelį.
Prie lopšelio budi tavo angelėlis,
Tave mažą supa pūkų kamuolėlis.

Lylia mažutėli – jau mėnulis šviečia.
Lylia kūdikėli – į miegelį kviečia.
Prie lopšelio parymosiu, pasėdėsiu,
Už tave, vaikeli, poterėlį sukalbėsiu.

Mama tikrai lietuviškai kalbėt mokėjo
Ir su savo vaikais tik ta kalba kalbėjo.
Gimta kalba jai buvo laikoma šventa,
Užtai gyva išliko ir lietuviška daina.

Dainavo apie žaliuosius rūtų darželius
Ir pabalnotus bėrus žirgelius.
Jai buvo taip graži kiekviena daina.
Su ja pabusdavo ir užsibaigdavo diena.

Grazina Stauskienė, Torontas

Koks angelo vardas?

Yra viena sena labai graži žydiška patarlė:
Dievas nespėja pasirūpinti visais, todėl jis
ir sukūrė mamas. Mes dažnai savo vaikus
vadiname angeliukais, bet ir mes jiems esame
Dievo dalelė šioje žemėje, ir mes jiems esame
angelai. Siūlome gražią istoriją apie tai...
Labai seniai buvo vaikas, pasiruošęs gimti.
Vieną dieną jis paklausė Dievo:
– Kaip aš gyvensiu žemėje būdamas toks
mažas ir bejėgis?
Dievas atsakė:
– Iš daugelio angelų aš išrinkau vieną ir tau. Jis
lauks tavęs ir rūpinsis tavimi.
– Čia, Danguje, aš nieko kito nedarau, kaip
tik dainuoju ir šypsausi. To man pakanka, kad
būčiau laimingas.
– Tavo angelas dainuos tau ir šypsosis
kiekvieną dieną. Ir tu jausi savo angelo meilę ir
būsi laimingas.
– Ir kaip aš sugebėsiu suprasti, ką žmonės man
sakys, jei aš nemoku jų kalbos?
– Tavo angelas sakys tau gražiausius ir

saldžiausius žodžius, kuriuos kada nors esi
girdėjęs ir kantriai bei rūpestingai mokys tave,
kaip kalbėti.
– O ką man daryti, kai norėsiu kalbėti su
Tavimi?
– Tavo angelas sudės tavo rankas kartu ir
mokys tave, kaip melstis.
– Aš girdėjau, kad žemėje yra blogų žmonių.
Kas apsaugos mane?
– Tavo angelas gins tave, net jei reikės atiduoti
savo gyvybę.
– Bet aš liūdėsiu, nes daugiau nematysiu Tavęs.
– Tavo angelas visada kalbės su tavimi apie
mane ir mokys, kaip grįžti pas mane. Nepaisant
to, aš visada būsiu šalia tavęs.
Tuo metu Danguje buvo labai ramu, bet jau
buvo galima išgirsti balsus iš žemės, ir vaikas
paskubomis tyliai paklausė:
– O, Dieve, jei aš jau iškeliauju, prašau,
pasakyk man mano angelo vardą.
– Tavo angelo vardas neturi jokios reikšmės, tu
kviesi jį žodžiu MAMA.
Surado ir redakcijai perdavė Algis Medelis

KARALIAUČIAUS KRAŠTAS

Šventėme lietuviškas Velykas

Lietuviškos Velykos Kraupiško vid. mokykloje

Nuo seno lietuvių gyvenimas buvo susijęs su gamta. Žmonės stebėjo gamtą, buvo nuo jos priklausomi, o pavasario atėjimas siejamas su Šv. Velykomis.

Su lietuvių kalbos ir etnokultūros mokiniais kalbėjome apie Gavėnią, pasiruošimą Velykoms, apie Lietuvos globėją Šv. Kazimierą, Didžiąją savaitę ir jos tradicijas, Verbų sekmadienį, kai plakama verbų šakele, kad žmonės būtų sveiki, geresni ir apsivalytų nuo blogybių.

Mūsų mokykloje moko- si įvairių tautybių vaikai, mišrios šeimos, todėl ir Velykų papročiai skirtingi. Mokiniai pasakojo, kaip jie ruošiasi Velykoms, kaip dažo kiaušinius, kokios tradicijos, kokius valgius ruošia. Daugumos namuose kiaušinius dažo natūraliais dažais – svogūnų lukštais, prideda įvairių žolelių,

margučiai būna tarsi mozaikiniai. Kiti virtus kiaušinius, dažniausiai baltus, aplipdo lipdukais, skutinėja. Tačiau tame krašte kiaušinių nemargina vašku, šis būdas nuo senų laikų vartojamas Lietuvoje. Ir moksleiviai, ir mokytojai stebėjosi iš Lietuvos atvežtais margučiais, kurie numarginti vašku, keletu spalvų, tarsi meno kūrinėliai. Mūsų geri bičiuliai iš Tauragės pagyvenusių žmonių klubo kasmet dovanoja labai gražių margučių.

Mokiniai atsinešė iš namų savo dažytų kiaušinių, kalbėjome apie spalvų reikšmę. Mokėmės eilėraščių apie Velykas, skaitėme apie šios šventės papročius iš vadovėlių. Surengėme margučių, piešinių ir darbėlių parodėlę.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pakvietė dalyvauti laisvos vaikų kūrybos šventėje „Velykos“. Du mokiniai, gerai kalbantys lietuviškai, Ričardas ir Alvidas, rašė rašinėlius apie tai, kaip švenčia lietuviškas Velykas, kiti piešė piešinius, darė darbelius. Juos pasiuntėme konkursui.

Už tai, kad galime švęsti lietuviškas Velykas, pradžiuginti moksleivius dovanėlėmis iš Lietuvos, nuoširdžiai dėkojame Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai, visiems jos rėmėjams, šio fondo atstovui Lietuvoje Jonui Glinskiui.

Emilija Algaudė Bukontienė, Kraupiško vidurinės mokyklos mokytoja

LONDON, ON

- Balandžio 6, praėjusį sekmadienį, tuojau po Mišių parapijos salėje įvyko Londono lietuvių bendruomenės valdybos suruoštas Motinos dienos minėjimas, kurio metu buvo parodytas ir lietuviškų kaimo kapelų koncerto vaizdo įrašas. Visi buvo pavaišinti kavute bei skaniais pyragais.
- Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
- Gegužės 14, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Juozą Lukšą.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

www.talka.ca

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

AKTYVAI VIRŠ 125 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **14%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **7%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.

Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

“Gintarėlių” dainos skambės ir Otavoje

Choras lietuvių bendruomenėje yra didelė kultūrinė vertybė šiais laikais, o jeigu dar vaikų choras, dainuojantis lietuviškai, o jeigu dar net du vaikų chorai toje pačioje bendruomenėje – tai jau tikra prabanga. Mes, Toronto lietuviai, galime didžiuotis, kad turime du vaikų chorų: Prisikėlimo parapijos vaikų chorą, vadovaujamą Danutės Biskienės, ir Anapilio sodybos vaikų chorą “Gintarėliai”, vadovaujamą Deimantės Grigutienės, kuris puikiai veikia nuo pat savo įsikūrimo 2001 metais. Parapijai priklausantys chorai daugiau dėmesio skiria bažnytinio repertuaro ruošimui ir atlikimui, o pasaulietinės krypties chorai turi platesnį pasirinkimą, kokia linkme eiti, kokius kūrinius ruošti, kur dalyvauti.

Vaikų choras "Gintarėliai" repeticijos metu su kun. misijonieriumi H. Šulcu. Pirma iš k. choro vadovė muz. Deimantė Grigutienė

Vaikų ir jaunimo choras “Gintarėliai” yra įrašę keletą garsaploksčių, surengę koncertų, kelionių, dalyvavę įvairiuose festivaliuose ir kituose chorinės muzikos renginiuose. Gražiai bendradarbiaudami su Prisikėlimo parapijos vaikų choru, Toronto lietuvių bendruomenei ne kartą padovanojo abiejų chorų jungtinę balsų harmoniją, o bendri koncertai su Montrealio merginų grupe “Kristina ir penketukas” sukviečia gausų būrį klausytojų.

Šių metų gegužės 14 dieną, 1 v.p.p., Anapilio salėje ir vėl visi galėsime pasigėrėti ne tik skambiais abiejų chorų vaikų balsais, nuoširdžiu kūrinių atlikimu, bet ir daugelio dainų autorės Kristinos Kliorytės gyva ir judria dainų interpretacija. Apie „Gintarėlių“ ruošimąsi didelei lietuviškai šventei Otavoje ir kalbuosi su jų vadove, dirigente Deimante Grigutiene.

– Į mūsų „Gintarėlių“ metinį koncertą pakvietėme ir savo draugus. Suėję visi kartu smagiai padainuosime ir tuo pačiu pasveikinsime mamytės – džiaugiasi ir visus į koncertą kviečia vadovė Deimantė Grigutienė. – O kad pilnai pajustume dainos džiaugsmą, tai iš anksto siūlau ne tik dalyvauti koncerte, bet jungtis prie dainų ir plovimais, ir judesiais, ir viskuo, kas tik bus daroma scenoje, nes tai ne tik Motinos dienos dovana visoms Toronto mamytėms, tai – ir generalinė Kanados Lietuvių dienų šventės Otavoje repeticija. Torontas turi būti pasiruošęs geriausiai!

– Kiek Gintarėlių ir kokio amžiaus ruošiasi važiuoti į KLD Otavoje?

– “Gintarėliai”, nors ir nedidelis chorelis, tačiau turim dvi amžiaus grupes: mažiausieji yra 5-6 metų amžiaus, o vyresnieji 8-12 metų. Mūsų, vykstančių į šventę, yra 15 dainininkų. Kadangi dalyvaujančiųjų amžius kiek skiriasi, todėl ruošiu atskirai grupėmis, pagal amžių; suprantama, dvigubas darbas, bet ką padarysi.

– Kaip sekasi ruoštis KLD šventei?
– Kiekvieną projektą pradėjus, iš pradžių, atrodo, laiko yra labai daug, bet tuoj pat pastebi, kad jis tirpsta tirpsta. Kaip ir kiekvienais metais, mes turime numatę ir kitų metinių renginių bei projektų. Turime derinti, planuoti laiką, norėdami viską įgyvendinti. Ruošėmės ir dalyvavome Peel Music festivalyje, kurį pasirinkome vietoj Kiwanis festivalio. Taigi, dirbome dviem planais. Kaip žinoma, pasiruošimas tokiems renginiams užima labai daug laiko ir jėgų.

– Kokia Jūsų nuomonė apie šventės vaikų repertuarą?

– Repertuarą parinko pati Kristina. Jai pačiai geriausiai žinomi jos sumanymai, aprėpiantys visą šventės programą, derinant dainininkus ir jungiant šokėjus į vieną visumą. Taip pat turiu pripažinti, kad repertuaras vaikams yra labai didelės apimties, daug dainų, vadinasi, teks išmokti daug žodžių. Reikės gerokai susiveržti dirželius, ir – darban... Tik tiek, kad kūriniai nesudėtingi, nors jų daug. Bet, kita vertus, jie labai smagūs, ritmiški ir vaikams labai patinka, o tai, kad yra paruošti nuostabūs, profesionalūs dainų įrašai, tai labai didelė pagalba mums.

– Kokios mintys, apmąstymai prieš šią šventę?

– Labai gaila, kad neatsirado daugiau vaikų kolektyvų, o tie, kurie važiuojame, visi laukiame šventės. Tikiu, kad ji bus labai sklandi ir sėkminga. Kaip ir visuomet, ruošiant tokias ir panašias šventes, organizatoriams tenka neįsimačiuojama atsakomybė. Džiaugiuosi Kristinos ir Aleksandro įdėtu neapsakomai nuoširdžiu darbu. Jie savo nenumaldomu polėkiu mus visus užburia nuostabiems darbams ir neabejotinai jų sėkmei.

– Ačiū už kvietimą į „Gintarėlių“ metinį koncertą, už pasidalinimą mintimis ir rūpesčiais apie ateinančią šventę!

Kalbėjosi Nijolė Benotienė

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	SĄSKAITOS
1 metų "cashable" 1.30% 1 metų 1.60% 2 metų 1.75% 3 metų 1.80% 4 metų 2.00% 5 metų 2.15%	Taupomoji sąskaita 0.35% Čekių sąskaita iki 0.25% Amerikos dol. sąsk. 0.25% Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 0.50%
RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita	SUTEIKIAME
TFSA atviras, kintantis 0.85% RRSP ir RRIF atviras, kintantis 0.85% 1 metų 1.60% 2 metų 1.75% 3 metų 1.80% 4 metų 2.00% 5 metų 2.15%	Studentų paskolas nuo 3.85% Asmeninės paskolas nuo 5.35% Sutarties paskolas nuo 6.85% NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuošimčiu 1 metų 2.90% 2 metų 3.00% 3 metų 3.00% 4 metų 3.25% 5 metų 3.20% Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.75% Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.50% Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.35%
SUTEIKIAME	
• CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas • KOMERCINĖS nekilnojamojo turto paskolas	
MŪSŲ ADRESAS 3 Resurrection Road Toronto, ON M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00 Ketvirtadieniais 9:30 - 8:00 Penktadieniais 9:30 - 7:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadeniais 8:30 - 12:30
ANAPILYJE 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3, Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554	Darbo laikas: Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00 Sekmadeniais 9:30 - 12:30

GIC

2.00%
NEAPMOKESTINAMI
12 MĖNESIŲ
NAUJIEMS ĮNAŠAMS arba
PERVEDIMAMS

2.30%
15 MĖNESIŲ
TIK NAUJIEMS ĮNAŠAMS

PATIKIMOS INVESTICIJOS

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Waterside DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė
(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

9th Line DENTAL

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

ANTANAS KEBLYS 1921-2017

Žvaigždžių upe vis leidžiamės žemyn.

Ir mūsų kūnas pirmas tai supranta –

užtat jis taip kabinasi į krantą:

dar – vieną pėdą žemėje įmint,

dar – sutalpint save į vieną žodį

ir persišęnot juo – kaip kryželiu.

J. Marcinkevičius „Meilės sonetas“

Antanas Keblys gimė 1921 m. birželio 14 d. Lietuvoje, Kretingos apskrityje, Kartenos parapijoje, Baublių km. pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Tūkstantmečius skaičiuojantis, Minijos pakrantėje įsikūręs Baublių kaimas dovanuoja Lietuvai chorvedį, solistą, darbštų, drąsų, užsispyrusį žemaitį, nuoširdų, visų žmonių pagarbą pelniusį žmogų. Mokėsi Baublių pradžios mokykloje, Kretingos pranciškonų gimnazijoje, giedojo bažnytiniuose ir gimnazijos choruose. Lietuvoje rusų ir vokiečių okupacijos metais dirbo Kaune bendrovėje „Maistas“.

1943 m. jis paliko Lietuvą ir pasitraukė į Vokietiją. Mokėsi Hamburgo jūrininkų mokykloje, dirbo prekybiniame laive, kuris kursuodavo tarp Danijos ir Norvegijos. 1947 m. iš Vokietijos pateko į Angliją, kur toliau mokėsi jūreivystės amato ir dirbo įvairius darbus. Aktyviai įsitraukė į kultūrinę veiklą. Tačiau 1951 m. likimas nubloškė už Atlanto. Kanadoje, Montrealyje, studijavo jūrų laivų inžineriją, apie 35 metus dirbo didžiausioje Montrealio alaus darykloje „Molson“.

A. Keblys dainavo nuo pat vaikystės. Turėjo gražų balsą ir potraukį muzikai, todėl privačiai pradėjo mokytis dainuoti. Operos solistės E. Kardelienės paskatintas, dainavimo studijas tęsė *Le Conservatoire Royal de Musique*. Vėliau Montrealio McGill universiteto muzikos fakultete studijavo operos klasėje ir dalyvavo ruošiamuose operos pastatymuose. Studijų metais dainavo choruose, Montrealio Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijų šventovėse. 1964 m. balandžio 11 d. Aušros Vartų parapijos salėje įvyko pirmasis A. Keblio rečitalis. Kanadoje dainininkas dalyvaudavo festivaliuose – konkursuose, kur laimėdavo pirmąsias ir antrąsias premijas. A. Keblio solinių koncertų vis daugėjo: su pasisekimu jis dainavo JAV, Australijos, Brazilijos, Argentinos, Urugvajaus lietuvių bendruomenių rengtuose renginiuose, Lietuvoje. Iš viso dainininkas surengė apie 100 solinių koncertų.

Itin glaudžiai A. Keblio kūrybinis darbas buvo susijęs su Montrealio Aušros Vartų parapijos mišriuotu choru, kuris savo veiklą pradėjo 1950 m. Kartu su darbščia muzike M. Roch 1965 m. A. Keblys rūpinosi choro veikla, buvo meno vadovas, koncertuose atlikdavo daugelio kūrinių solo partijas. Choras daug koncertavo Kanadoje, JAV, Lietuvoje. Dainavo 1967 m. pasaulinėje parodoje Expo-67 ir 1976 m. – Šv. Juozapo bazilikoje Montrealyje, dalyvavo dainų šventėse ir kituose tautiniuose renginiuose. Solistas A. Keblys turėjo parengęs didelį koncertinį repertuarą, uoliai propagavo lietuvišką muziką. Dainininkui sumanius, 1969 m. choras išleido pirmąją plokštelę *Montrealio Aušros Vartų choras dainuoja*. Nuo 1968 m. A. Keblys daug metų kūrybiškai vadovavo vokaliniam vyrų oktetui, kuriame pats dainavo. Surengta daug koncertų Kanadoje ir JAV.

Gausus A. Keblio kūrybinis palikimas: viena ilgai grojanti plokštelė, 80 garso juostelių, 5 vaizdo juostos, yra įdainavęs 6 dainų ir giesmių juostes, įrašęs liaudies dainų, lietuvių kompozitorių dainų ir giesmių plokštelę. Jose skamba solo dainos, koncertai su Aušros Vartų parapijos choru, su vyrų vokaliniu oktetu ir su klaipėdiško prof. V. Tetensko vadovaujamu lietuvių liaudies instrumentų ansambliu.

1977 m. A. Keblys viešėjo savo tėviškėje, Lietuvoje. Vilniuje giedojo Šv. Petro ir Povilo šventovėje. 1991 m. dar kartą lankydamasis Lietuvoje kartu su Montrealio Aušros Vartų parapijos choru ir viet-

niais dainininkais prof. V. Vadokliene, V. Kirstukaite, V. Gabrėnu atliko A. Stankevičiaus sukurta kantatą pagal poeto H. Nagio žodžius *Kryžių ir rūpintojėlių Lietuva*, skirtą Lietuvos krikščionybės 600-ųjų metų paminėjimui; Vakarų Lietuvos šventovėse organizavo sakralinės muzikos koncertus. 1993 m. jis koncertavo Klaipėdos Menų fakultete. Jo dėka buvo įsteigtas solistės E. Kardelienės fondas paremti Klaipėdos universiteto Menų fakulteto jaunuosius dainininkus. 1998 m. išleista profesoriaus Vytauto Tetensko parengta knyga *Antano Keblio daina Lietuvai*.

Anot Elenos Vosiliūnienės, solistas A. Keblys buvo paslaugus, malonaus būdo ir mylintis dainą, ypač – liaudies dainą. Jis – kamerinis dainininkas, jo dainavimas pasižymi tobulu ritmu. Pažymėtina švari intonacija ir gaida, dainininkas jaučia muzikinę frazę ir ją su nemeluotu nuoširdumu perduoda klausytojui. Muzikos kritikas docentas Vytautas Venckus „Prisiminimų“ laidose solistą A. Keblių Lietuvai pristatė taip: „Dainininkas A. Keblys, daugiau kaip du trečdalius savo amžiaus pragyvenęs Kanadoje, Montrealyje, lietuvių gretose, visas nuo mokslo ir darbo valandas sukrovė ant tautinio aukuro ir nuolat jį kurstė, kad neužgestų toli nuo tėvynės gyvenančių lietuvių širdyse rusenanti tėvynės meilės ugnelė...“

A. Keblys surinko ypatingą dainų ir giesmių rinkinį, kuris susideda iš įvairių muzikinių stilių, istorinių laikmečių bei geografinių platumų: lietuvių liaudies ir klasikinės dainos, Vakarų Europos dainos, XVIII-XIX š. operų arijos, vokalinė religinė muzika. Anot dr. Eugene A. Sterling, turtingas balso diapazonas leido solistui atlikti kūrinius įtaigiai. Dainininko atliekami

A. Keblys (sėdi viduryje) tarp tautiečių, kairėje – muz. A. Stankevičius

kūriniai atspindi begalinę meilę pasirinktai profesijai ir išryškina jo nesavanaudišką atsidavimą muzikai.

Solistas turėjo didelę įtaką ne vienam lietuvių bendruomenės nariui: glaudžiai bendradarbiavo su A. Mickumi, kurį įtraukė į Aušros Vartų šventovės chorą (1992 m. A. Mickus perėmė iš A. Keblio vadovavimą šiam chorui), 1985 m. kartu išleido lietuvių liaudies dainų, atliekamų pagal fonogramą, vaizdo juostą. Solistui daug talkino ir kiti bendruomenės nariai. 1975 m. į lietuvišką kūrybinę veiklą jis įtraukė A. Stankevičių, kuris prisijungė prie parapijos choro.

Netrūko A. Keblio gyvenime ir ypatingų momentų, kurie pareikalavo didelės drąsos ir sumanumo. Pasak Vido Grigoraičio, Lietuvos Archyvų departamento generalinio direktoriaus, 1998 m. lapkričio 2 d. Estijos ambasada buvo perduoti nepriklausomos Estijos prezidento Konstantino Pāts laišakai, kreipimasis į SNO ir piršto antspaudu kopijos. Estijos prezidentas, nespėjęs pasitraukti į Vakarus, pateko į sovietų gulagą, kur buvo kalinamas.

A. Keblys prisiminė, jog 1977 m., pirmą kartą po to, kai pasitraukė į Vakarus, išdrįso atvykti į Lietuvą aplankyti tėvų kapus bei savo brolius Kazimierą ir Juozą, kurie buvo sugrįžę iš tremties. Tuomet jis nežinojo, kad jo pusbrolis (beje, taip pat Antanas Keblys), prieškario Lietuvos kariuomenės leitenantas, kartu su Kęstučiu Stepšiu ir Estijos prezidentu Konstantinu Pāts (1938-1940) sovietų valdžios buvo suimtas ir įkalintas Kazanėje (Rusija), psichoneurologinėje ligoninėje, kuri buvo tuomet naudojama kaip speciali įkalinimo įstaiga. Prezidento kalnimo vieta buvo

Balandžio 3 d. amžinybėn iškeliauo

Antanas Keblys, solistas baritonas,

Montrealio chorų krikštatėvis, mūsų

visos lietuvių bendruomenės mylimas

draugas

kruopščiai slepiama nuo pasaulio visuomenės, jam buvo atimta teisė rašyti laiškus ar kitaip susisiekti su laisvėje esančiais žmonėmis. Silpnėjant sveikatai, prezidentas pasiryžo parašyti kreipimąsi į SNO bei keletą laiškų apie save. Jo tikslas buvo, kad laisvasis pasaulis išgirstų paskutiniojo Estijos prezidento nuostatus, sovietams okupavus šalį. Vienintele galimybe tai padaryti tapo kartu kalinčių lietuvių, kurie po J. Stalino mirties turėjo būti paleisti į laisvę, pagalba.

Taip nepriklausomos Estijos prezidento K. Pāts laišakai 1954, „chruščiovinio atšilimo“, metais, iš Rusijos slapta buvo išgabenti į Lietuvą. Laiškams paslėpti iš duonos buvo pagamintos šachmatų figūros ir medinė šachmatų dėžė su dvigubomis sienelėmis, kurioje ir buvo paslėpti prezidento laišakai.

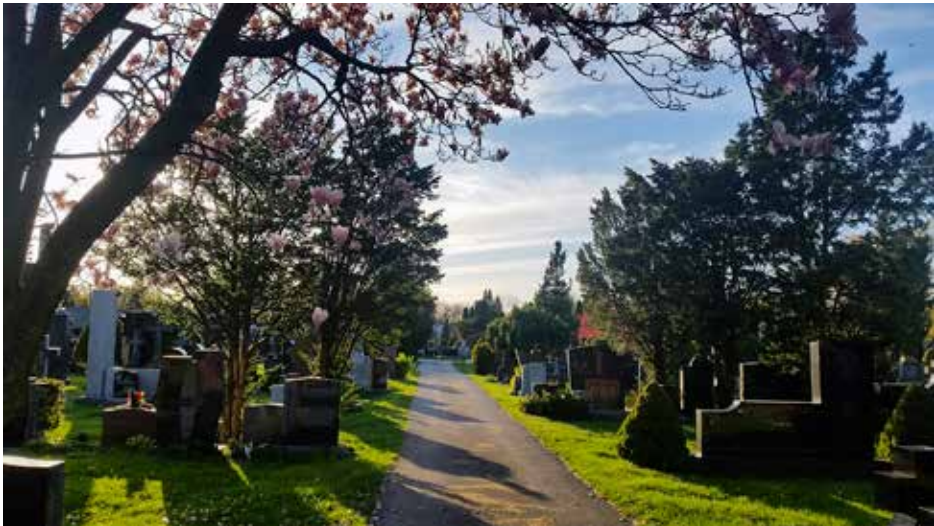
1977 m. atvykęs iš Kanados į Lietuvą A. Keblys buvo paprašytas atlikti ypatingo slaptumo reikalaujančią užduotį – išvežti iš geležine uždanga dengiamos šalies laisvam pasauliui žinią apie Estijos prezidentą, nes niekas nežinojo, kad jis buvo slepiamas ir kalinamas sovietų valdžios. Didelis nerimas A. Keblio nepaliko iki pat kelionės pabaigos, kol buvo pasiekta Kanados žemė. Išveždamas laiškus iš Lietuvos dainininkas labai rizikavo, nes sovietų valdžia, žinodama, ką jis išveža, būtų radusi būdą šiuos laiškus paimti ir sunaikinti, o slaptajam kurjeriui būtų grėsęs pavojus gyvybei. Niujorke jo laukė Estijos vyriausybės ambasadorius JAV Ernst Jaakson, kuris 1977 m. birželio 11 d. paskelbė dokumentus pasauliui. Už atliktą garbingą darbą p. A. Kebliui buvo pareikšta padėka, o buvusiems tremtiniais K. Stepšiui ir A. Kebliui Estijos ambasadoje surengtame priėmime ambasadorius Alar R. Rudolf Olljum padėkojo už drąsą ir pareigos supratimą, nes be jų garbingo poelgio Estijos prezidento vardas būtų išnykęs amžinybėje. Dabar šie dokumentai perduoti saugoti Estijos valstybiniam archyvui, o kopijos saugomos Lietuvos valstybės Centriniam archyve.

Antanas Keblys 2011 m. 90-ties metų jubiliejaus proga gavo nuoširdų sveikinimą iš Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės.

Solisto A. Keblio ilgametis kūrybinis darbas ir talentas paliko ryškų pėdsaką ne tik išeivijos, bet ir visos Lietuvos kultūriniame gyvenime. Jo veikla prisidėjo, sutelkiant užsienio lietuvius, puoselėjant ir saugant lietuviybę ne tik Kanadoje, bet ir kitose pasaulio šalyse. Dainininko kūrybinis palikimas dar ilgai džiugins muzikos gerbėjus ne tik užsienyje, bet ir Lietuvoje. Jį pažinojusių žmonių širdyse jis visada išliks atviras, nuoširdus, draugiškas žemaitis. Jo buvusios sodybos vietoje, Baubliuose, dabar belikęs tik senas ažuolas, kuris „tarytum tėvas budi prie namų, kad spėtų prie kiekvieno pasilenkti ir perkelti per žmogiškumo slenkstį mūsų kūną, sergantį laikinumu“ (J. Marcinkevičius).

Lina Čerbaitė

Pavasario darbai lietuviškose kapinėse

Po palyginti švelnios žiemos, kurios metu nepavyko išbandyti prieš dvejus metus nupirktą, prie traktoriaus pritaikytą sniego pūtimo prietaisą, negalėjome įvertinti šio prietaiso naudos. Žiema prieš tai irgi pasižymėjo nedideliu sniego kiekiu. Tikimasi, kad ateityje sulauksime sniegingų žiemų, kurių metu bus naudingas turimas pūtėjas.

Pavasariį kapinėse prasidėjo darbai, kurių žiemą nebuvo galima padaryti. Pirmiausiai sutvarkomos žiemą laidotujų kapavietės, kad būtų galima uždėti velėną. Taip pat kasamos pamatų duobės paminklams, kurie bus pastatyti iki pavasarinio kapų lankymo dienos. Ta pačia proga, kai bus atvežamas betono mišinys paminklų pamatams, norima paruošti ir išbetonuoti plotą mašinų statymo aikštės patvoryje, kad būtų patogiau statyti visus turimus padargus, kurie dabar stovi ant žemės.

Žiemą, kai pašalas surakina žemę, kasant laidojimui duobę prie jau pastatyto paminklo ir padaryto gėlės darželio, kuris apdėtas į žemę įleistomis granitinėmis plokštėmis, kyla sunkumų. Kai reikia kasti duobę, tokį darželį tenka išardyti, kad duobė būtų iškasta tinkamu atstumu. Imant plokštę iš įšalusios žemės, ją galima sulaužyti. Žemė yra atšildoma, bet plokštės, siekiančios antrą kapavietę, dalis lieka įšalusioje žemėje. Kai darželio sienelės padarytos dalimis iš mažesnių gabalų, yra daug leng-

Šv. Jono lietuvių kapinės Mississaugoje

A. Minkevičienės ntrs.

viau išimti, nekliudant gretimo kapo. Siūloma nedaryti tokių brangių tvorelių, kol neužimti visi sklypai. Kai jau bus pripildyti visi sklypai, tuomet jau galima padaryti darželius, kurių nereikės ardyti. Vasarą atšilus dirvai, tokių sunkumų nėra. Kapinių darbininkas nebus atsakingas, jeigu žiemą pasitaikytų sugadinti tokio darželio tvorą. Buvo priekaištų, kad šalinami augantys krūmeliai. Bet kitaip negalima – jeigu krūmelis trukdo, jį pašaliname, nes daug tokių augalų pasodinti netinkamoje vietoje.

Turime bėdų ir dėl peraugusių medžių, kurie yra arti paminklų. Augdami ir storėdami medžiai stumia paminklus iš vietos, o palindusios šaknys pakelia paminklą. Daug medžių pašalinta, kai palaidotųjų artimieji paprašo tai padaryti, paskirdami auką kirtimo išlaidoms padengti. Tačiau yra žmonių, kurie nekreipia dėmesio arba gyvena kitur ir kapinėse retai lankosi, arba visai nėra artimųjų. Dažniausiai nenorima šalinti augmenijos be savininkų sutikimo, tačiau kartais neišvengiamai tenka tai padaryti. Ir ateityje teks tokius ne vietoje augančius medžius šalinti be sutikimo, be atsakomybės už pašalinimą. Patariama prie naujų kapų neso-dinti aukštai augančių medžių. Mažesnius dekoratyvinius krūmelius lengviau prižiūrėti ir esant reikalui iškirsti.

Medžiai, kol jauni, gražiai atrodo, bet augdami sukelia mano aprašomus sunkumus. Apgailestaujame, kad dar turime ir apleistų, neprižiūrimų kapų.

Kapinių mašinerijos vėjus per 2 metus galėjo sutelkti tik pusę reikalingos sumos. Vėjus nėra užmirštas, tik aukų įplaukimas sulėtėjęs. Mašinerija kainavo \$115,454. Vajuje yra surinkta \$60,675 – šiek tiek daugiau nei pusė išleistos sumos. Vajuje yra trys aukotojai, paskyrę po \$5,000, vienas davė \$2,500, trys po \$2,000, septyni po \$1,000, 15 po \$500. Kiti parėmė mažesnėmis aukomis. Būtų gera, jei tie, kurie dar neparėmė vėjus, artimiausiu laiku susiprastų ir paremtų. Atsirado geradarių – vėjus rėmėjų, kurie pakartotinai padidino savo įnašą. Dėkojame visiems, kurie atsiliepė. Tikimės, kad jie ateityje parems mūsų siekius. Anapilio Lietuvos kankinių parapijos žiniaraštyje kiekvieną sekmadienį skelbiama apie vėjus. Būtų gerai, kad ir kitų lietuviškų parapijų klebonai ir savuose žiniaraščiuose skelbtų apie tai. Kapinės yra ne tik Lietuvos kankinių parapijos – yra visų Kanados lietuvių,

ir jose yra laidojami parapijiečiai iš kiekvienos parapijos. Lietuviškos kapinės yra mūsų pasididžiavimas, turime ir toliau rūpintis jomis visi kartu.

Kartą per metus patikrinamos kainos kitose Mississaugos kapinėse. Mūsų kapinėse palyginus su kitų kapinių kainomis, jos yra daug mažesnės. Todėl kapinių priežiūros valdyba paskutiniame posėdyje peržiūrėjo ir nutarė padidinti kainas už perkamus sklypus, nišas kolumbarijume ir patarnavimus laidojant. Iki birželio pabaigos dar galioja senos kainos, o nuo liepos pradžios jos keisis.

Artėja tradicinė kapinių lankymo ir mirusiųjų prisiminimo diena – ji vyks birželio 4-ąją, sekmadienį. Kaip ir kiekvienais metais bus renkamos aukos kapinių reikalams. Kviečiame nepamiršti ir mašinerijos vėjui skirti auką, už kurią būsime dėkingi.

Vytautas Pečiulis, kapinių priežiūros valdybos vardu

Turner & Porter

L Aidotuvių Namai

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

TORONTE, ETOBICOKE

ir MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.

▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.

▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.

▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

2.25%

1 Year GIC*

New Savings Account*

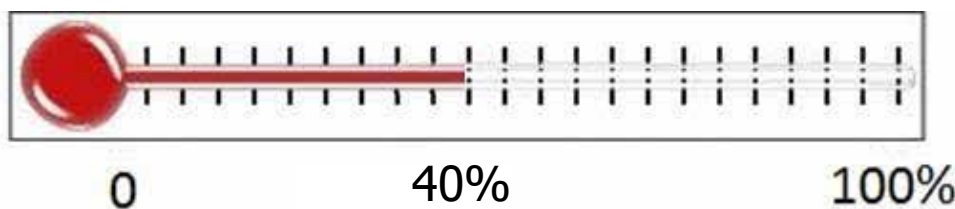
PARAMA parama.ca

*NEW DEPOSITS ONLY. Limited time offer. Contact us for more information.

“Labdaros” slaugos namų vajas juda pirmyn!

“Labdaros” slaugos namų 15-mečiui paminėti Labdaros fondo direktorių taryba 2017 m. kovo pradžioje paskelbė vają gyventojų valgyklų baldams atnaujinti. Po kasdieninio 15 metų naudojimo, taisymo ir pertaisymo atėjo laikas senus baldus pakeisti naujais, labiau tinkančiais gyventojams su negalia; tokių prieš 15 metų dar nebuvo galima gauti. Norinčiuosius pamatyti šių baldų pavyzdžius, kviečiame apsilankyti mūsų tinklalapyje labdara.ca; ten paspaudus eilutę “For Labdara’s 15th Anniversary...” atsidarys puslapis, kuriame pamatysite baldų nuotraukas. Vienos kėdės kaina \$300-\$480. Vieno keturviečio stalo kaina \$580 – \$1,000. Vieno keturviečio komplekto vidutinė kaina \$2,500. (Kokius baldus komitetas parinks, priklausys nuo to, kiek bus surinkta lėšų.) Iki balandžio mėnesio pabaigos pasiekėme trečdalį savo tikslo. Šio vajaus tikslui gautųjų aukų suma – \$30,275. Jos užtenka vieno aukšto valgyklai. Liko surinkti daugiau kaip pusę sumos iki galutinio tikslo – dar dvi valgyklos laukia naujų baldų. Aukotojų sąrašą 8 aukos, skirtos šeimos narių ar brangių žmonių prisiminimui.

Nuoširdi padėka visiems, pirmiausiai atsiliepusiems į mūsų kvietimą

Tai G. ir D.Sakus – \$5,000; Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas – \$3,000; A.Mačiulis – \$2,600; E.Kurak (a.a. Jean Kurak atminimui) – \$2,500; Dr. M. Valadka-\$2,000; V.Šalna (Irenos ir Petro Čiurlių atminimui) – \$1,200; A.ir J.Bušinskai – \$1,060; D.Kudirka, J.Kuzmas, S.Lembertas – po \$1,000; R.Bražukas (a.a. Vytauto Kvedaro atminimui), D.Breen (a.a. Alfonso ir Birutės Juozapavičių atminimui), R.ir V. Dementavičiai, V.ir V. Paškai; R. ir G. Petrauskai, L.Pevcevičius, V.Rasiulis, Hamiltono kredito kooperatyvas “Talka”, R.Vaišvila, D.Vaitiekūnas – po \$500; Č.ir J.Kurai – \$300; N.Gordon, J.Gudavičius, A. Jasinevičius – po \$250; S. Ciplijauskas, J.ir G. Jasiūnai S. ir V. Kneitai, F.Mačiulis, T.ir V. McComber, L.Stulginskas, R.ir T. Vilis – po \$200; A.Ledas, B. Stončius – po \$150; I.Ross – \$115; J. ir K. Batūrai, I. August-po Z.Bersėnas-Cers, H. Liaukus, L. Liaukus, I.Guilford, A.Jurcevičius, S.Kojelis, M. A. Kušlikis, E.Namikas, A.Petronis, R.Pleins, S.Putrimas, M.Raguckas, R.Rygelis, G. ir P. Stauskai, NN – po \$100; J. Banis (a.a. Angelės Banis atminimui), R.Dumčius, A.Negus (Genovaitės Kuzmienės atminimui), A. Juška, P. Gulbinas, A.Valaitis (a.a. Elžbietos Puodžiukas atminimui) – po \$50; NN (a.a. Gražinos Stankus atminimui) – \$25.

Aukoti galima per internetą mūsų tinklalapyje www.labdara.ca, paspaudžiant raudoną **Donate Now** klavišą. Atsidarys saugus ryšys su *CanadaHelps* tinklalapiu, tada sekite nurodymus **Aukojant Labdara Foundation**. Po kelių minučių el-paštu Jums bus atsiųstas pajamų mokesčių atleidimo kvitas (Income Tax Receipt).

Čekius rašyti “Labdara Foundation” vardu, memo skyrelyje įrašant “For Nursing Home”. Užpildytus čekius galite palikti “Labdaros” slaugos namuose arba atsiųsti paštu adresu [Labdara Fundraising, 5 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1](mailto:LabdaraFundraising@5ResurrectionRoadTorontoONM9A5G1). Kredito kooperatyvuose/bankeliuose, galite įdėti auką tiesiog į “Labdaros” slaugos namų sąskaitą: Paramoje – nr. 8711, Prisikėlimo – nr. 1911050 ir “Talkoje” – nr. 142595.1

Kai gali pabėgti, nepalikdamas namų

Atkelta iš 9-o psl.

– Jūsų nuomone, ką vaikai gauna vaidindami?

– Drąsos, kaip dirbti kartu, kaip išmokti būti ramiais per visą repeticijų triukšmą. Būvimas scenoje, vaidinimas duoda daug pasitikėjimo savimi. Pati vaidinimo tema taip pat labai pamokanti: vis girdime, kad sprogdina ten, kariauja ten. Spektaklyje taip pat Baravykas šaukia į karą, renka karius, eikvoja tam laiką ir energiją. O pabaigoje pamatome, kad gyvenimas yra per trumpas ir per brangus, kad jį sunaudotume tokiems reikalams. Pasakoje vaikai, atbėgę į mišką grybauti, randa jau peraugusius ir niekam nebereikalingus grybus. Nežinau, ar tos mergaitės apie tai pagalvojo. Jos gal dar ir nežino, gal dar

nesupranta, bet tai palieka jų mintyse. Tai mažas spektakliukas. Lėlių teatras ir neturi būti didelis pasirodymas. Gali būti visai mažas, naudojant, sakykime, tik dėžutę. Mes padarėme truputį didesnį. Teatre galime naudoti visus talentus: meną, muziką, šviesas... Nesvarbu, koks tavo talentas – teatre jam bus vietos.

– Labai ačiū už spektaklį, už savo talento pasidalinimą su Maironio mokykla. Tikiuosi, kad pamatysime dar ne vieną lėlių teatro vaidinimą. Jums linkiu, kad užtektų laiko ir pačiam mėgstamiausiam užsiėmimui – rašyti ir iliustruoti pasakų knygas.

Kalbėjosi
Rima Žemaitytė-De Iuliis

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (istaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

“DEVYNI AMATAI”
Česlovo Senkevičiaus satyrinių eilėraščių knyga, išleista 2015 m. liepos mėnesį. Ją galima įsigyti Tėviškės žiburių administracijoje paliekant auką TŽ leidybai paremti.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

STUDENTAI

2017/2018 mokslo metų stipendijų prašymų anketos jau platinamos

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

Angie

SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

ANAPILIO parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį buvo renkama Toronto arkivyskupijos įsakytu antroji *Share Life* rinkliava.

• Toronto arkivyskupas kardinolas Thomas Collins pranešė, kad nuo birželio 30 d. klebono pareigas Lietuvos kankinių parapijoje perims kun. Nerijus Šmerauskas. Sveikiname!

• Gegužės 3, trečiadienį, Toronte mirė a.a. Nijolė Banelienė, 80 m. amžiaus. Ji bus pašarvota gegužės 12, penktadienį, Turner & Porter laidotuvių namų Yorke koplyčioje prie Bloor-Windermere gatvių sankryžos ir lankoma nuo 6 v.v. iki 9 v.v. Maldos prie karsto 8 v.v. Laidotuvių Mišios – gegužės 13, šeštadienį, 10 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje. Drauge su vyru, sūnumis ir jų šeimomis, velionės broliu su šeima ir visa Banelių-Bersėnų gimine ją lydime malda.

• Sausio 11 d. Toronte mirsios 93 m. amžiaus a.a. Danos Naikauskienės laidotuvių Mišios bus gegužės 13, šeštadienį, 11 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje. Drauge su artimaisiais ir giminėmis ją lydime malda.

• Wasaga Beach KLB apylinkės valdyba praneša, kad nuo gegužės 8 d. iki birželio 4 d. rinks solidarumo mokestį sekmadieniais po Mišių Gerojo Ganytojo kavinėje.

• Toronto arkivyskupija šiais metais švenčia savo 175 m. gyvavimo sukaktį. Sukakties iškilmingos Mišios bus aukojamos gegužės 30, antradienį, 10.30 v.r., Šv. Mykolo katedroje-bazilikoje. Tos šventės progai lapeliai su malda padėti šventovėje prie durų.

• Pavasarinė kapinių lankymo diena Šv. Jono lietuvių kapinėse bus birželio 4, sekmadienį. Pamaldos kapinių koplyčioje bus 2 v.p.p. Mokyklinis autobusas tą dieną veš maldininkus nuo „Vilniaus rūmų“ 1 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 4.30 v.p.p. Tą dieną rytinėms Mišioms Anapilio autobusėlis važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

• Kapinių lankymo dienos pietūs birželio 4, sekmadienį, bus ruošiami KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus Anapilio salėje. Pietauti bus galima ištisą dieną ir atsigaivinti vynu bei lietuvišku alučiu.

• Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris (SKLIS) šiais metais vėl rengia šeimų stovyklą „Romuvoje“ rugpjūčio 19-27 dienomis. Stovyklavimo pradžia rugpjūčio 19, šeštadienį, 3 v.p.p., o uždarymas – rugpjūčio 27, sekmadienį, 1 v.p.p. Kaina šeimai – \$350 ir \$20 šeimos narystės mokestis; vienam asmeniui – \$170 ir \$10 nario mokestis. Trumpiau stovyklaujantiems: šeimai už dieną – \$70, o vienam asmeniui – \$35. Rugpjūčio 26, šeštadienį, 3 v.p.p., bus sekmadieninės Mišios ir po jų – bendra vakarienė. Tos vakarienės kaina suaugusiam – \$10, o vaikui – \$7. Visais reikalais prašome kreiptis į Praną Vilkelį tel. (905) 279-1867 arba

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Sveikiname priėmusius Pirmąją komuniją Gretą Avilą, Ivą Bielskytę, Alexandrą Gudaitį, Samantą Matijošaitę, Eva Riegg, Luke Riegg, Sydney Squires, Eveliną Stavickytę, Tomą Underį.

• Nuoširdžiai dėkojame Pir-mosios komunijos mokytojoms Viki Vingelis ir Vili-jai Bijūnaitei už vaikučių mokymą ir sutelkimą arčiau pažinti Viešpatį, mokytojai Aldonai Bubulienei už jaunuolių paruošimą Sutvirtinimo sakramentui.

• Nuoširdi padėka Ritai Grybienei už ruošą ir vadovavimą tėveliams vaikų, priėmusių Pirmosios komunijos ir Sutvirtinimo sakramentus. Viešpaties palaimos jums.

• Birželio 4 d., 2 v.p.p., kapinių lankymas; birželio 10 d. „Vilties bėgimas“, birželio 16 – 18 d.d. stovyklos „Kretinga“ talkos savaitgalis.

• „Kretingos“ stovykla angliškai kalbantiesiems liepos 2-15 d.d.; lietuviškai kalbantiesiems liepos 16-29 d.d.; stovyklos „Kretinga“ registracijos anketas galite paimti Prisikėlimo parapijos raštinėje. Šeimų stovykla liepos 30 – rugpjūčio 5 d.d.; „Romuvos“ stovykla rugpjūčio 6-12 d.d.

• Mirties pranešimas: a.a.Viktorija Ražanauskienė, 86 m. amžiaus, palaidota iš Prisikėlimo šventovės gegužės 4 d. Paliko sūnų Walter Ražanauską. Amžiną atilsį duok mirusiai, Viešpatie.

• Gegužės 14, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Antaną ir Antaniną Dunauskus; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena – už gyvas ir mirusias mamas; a.a.Eugeniją Juknevičienę ir Stefą Čeponienę; a.a.Rymantą Čeponį; a.a.Marią Matusevičienę (19 m.); a.a.Kazimierą ir Daną Manglicus; a.a.Mariją ir Marijoną Petrikus; a.a.Mariją Tamulaitienę; prašant Viešpaties palaimos ir sveikatos Birutei; a.a.Algį Žemaitį; a.a.Genovaitę Tunkūnienę; a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

el.paštu lac_pranas@hotmail.com.

• Gegužės 14, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Anelę Staškevičienę (XXXII metinės). Vasagoje gegužės 14, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už Jackų šeimos mirusiuosius.

Delhi gegužės 13, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Agnietę ir Praną Pargauskus.

AUKA

A.a.Marijos Tamulaitienės atminimui, užjausdami dukrą Vidą Dailydienę su šeima, Silvija ir Vincas Piečiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Šį sekmadienį, gegužės 14, pamaldos vyks 9.30 v.r. Jų metu prisiminsime mūsų gyvas ir mirusias motinas; visoms moterims bus įteiktos gėlės, po pamaldų bus kavutė.

• Pamaldos taip pat vyks gegužės 28 d., 9.30 v.r.

• Pamaldos sekmadienį, birželio 4, 9.30 v.r., po jų – kavutė.

• Šių metų parapijos iškyla vyks sekmadienį, birželio 18, pradedant pamaldomis 11 v.r. Šturmų sodyboje, 1587 Liveoak Drive, Mississauga.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Gegužės 6 d. jaunesniųjų ir vyresniųjų darželių mokiniai ir mokytojos bei padėjėjos paruošė mamytėms įdomią programėlę su eilėraštauks ir dainomis. V. Špakauskienė akompanavo. Mamytės vaikai apdovanojo popierinėmis žibuoklėmis – savo rankų darbais. Po programėlės svečiai ir vaikai pasivaikšino pyragaičiais ir sultimis.

• Gegužės 13 d., 10 v.r., kviečiame visus atvykti į Lietuvių Namus (1573 Bloor St. W., Toronto), kur vyks mūsų mokyklos šventė „Kelione į Lietuvą“. Tai puiki proga kartu su mumis pažinti mūsų tėvynę. Mokiniai pasakos, dainuos, šoks; bus lietuviškų patiekalų. "Lokyje" galėsite gauti puodelį kavos. Automobilius bus galima palikti aikštelėje nemokamai.

• Gegužės 20 d. nebus pamokų. Pagal TCDSB kalendorių, karalienės Viktorijos šventės savaitgalis.

• Maloniai kviečiame visus į iškilmingą mokyklos užbaigimą penktadienį, birželio 2, Prisikėlimo parapijos salėje. Iškilmingos Mišios įvyks 6 v.v. Po to bus programa ir šilta vakarienė su vynu. Vieno bilieto kaina \$42; vaikams iki 7 m. amžiaus – \$10. Bilietus platina Rasa Balaišienė; dėl jų rašyti Matusaitis@aol.com **Živilė**

2017 m. gegužės 14 d., 1 v.p.p.,

Anapilio didžioje salėje

2185 Stavebank Rd.,
Mississauga

Vaikų choro „Gintarėliai“ METINIS KONCERTAS *Nuo Tavęs man šviesu*

vadovė muz. D. Grigutienė

Girdėsite dainas, kurios skambės Lietuvių paveldo dieną Otavoje.

SVEČIAI: muz. K. Kliorytė, komp. A. Stankevičius, Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choras, vad. D. Biskienė.

Po koncerto – vaišės. Bilietai suaugusiems \$10, vaikams \$5 (7 metų ir vyresniems).

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7 v.r- 5 v.p.p.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Metinis parapijos susirinkimas gerai praėjo praeitą sekmadienį, buvo pristatyta 2016 m. finansinė apyskaita. Parapijos komiteto narė A. GERALAVIČIŪTĖ-Drysdale sutiko pasilikti komitete dar trejiems metams antrai kadencijai, o komiteto narys R. Jakubauskas nesutiko. Jo vietoje buvo pasiūlytas R. Bulota, kuris sutiko eiti šias pareigas trejiems metams. Dėkojame Aušrai, Rimui, Ryčiui ir kitiems komiteto nariams (L. Lietukui, J. Sirusaitei-Motivans, P. Paulauskui ir A. Piešinai) už jų darbą mūsų parapijai.

Dėkojame A. GERALAVIČIŪTEI, kuri parašė straipsnį *Tėviškės žiburių* laikraščiu apie mūsų parapijos Velykų ryto šventę. Raginame visus Montrealio apylinkės lietuvių prenumeruoti šį vienintelį Kanados lietuvių laikraštį, ir jeigu jau jį gaunate, nenutraukti prenumeratos. Yra daug gerų straipsnių ir svarbios informacijos apie Lietuvą ir išeiviją, apie kultūrą, meną, istoriją ir religiją. Nauja redakcinė kolegija laukia mūsų paramos ir geros valios. Galima gauti laikraštį ir per internetą elektroniniu būdu su spalvotom nuotraukom.

Gražiai praėjo mūsų ilgamečio parapijos choro vadovo ir solisto a.a. Antano Keblio Mišios ir minėjimas-vakarienė. Dalyvavo maždaug 100 žmonių, choras gražiai giedojo su vargonininku A. Stankevičiumi ir soliste K. Klioryte, birbyne grojo dr. Donald Doell. Salėje per vakarienę buvo rodamos skaidrės ir vaizdo juostos iš A. Keblio gyvenimo, buvo grojamos jo įrašytos dainos, svečiai irgi dainavo. Daug prisidėjo prie šio vakaro jo krikšto duktė D. Lukauskaitė, kuri kalbėjo šventovėje, D. Juras, kuris kalbėjo salėje, Dr. Donald Doell, A. Mickus, Montrealio lietuvių kredito unija „Litas“ ir Montrealio vyrų oktetas. Taip pat kalbėjo salėje N. Baltrukonis, maistą paruošė P. ir R. Paulauskai.

Gegužės 11, 7 v.v., mūsų salėje bus baltų menininkų metinis susirinkimas; visi meno mėgėjai yra kviečiami dalyvauti.

„Gintaro“ šokių grupė praneša, kad „Spaghetti vakaras su šokiais“, numatytas gegužės 13 d. mūsų salėje, atšauktas. Kas nupirko bilietus, gaus pinigus atgal.

R. Filipavičius (Ray Filip) kviečia visus į poezijos ir muzikos vakarą gegužės 16 d., 7 v.v., į „Visual Arts Center“, 350 Victoria Ave. (Westmount), dalyvaus kiti poetai ir muzikai. Kaina \$6.

Gegužės 27 d., 7 v.v., mūsų salėje bus „Muzikos vakaras“, pilnas bus skiriamas zakristijos stogo pataisymui; organizuoja klebonas. Kviečiame Montrealio apylinkės lietuvių muzikantus pasirodyti. Dainuos nauja moterų grupė „Kada“ (K. Kliorytė, A. Celtorius ir D. Jaugelis), akompanuos A. Stankevičius. Taip pat dalyvaus R. Staškevičius ir T. Valinskas su jų grupe. Bus vaišės, laisva auka. Dalyvaukime visi.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Gegužės 7, sekmadienį, po Mišių mūsų šventovėje įvyko religinis koncertas. Jungtinis choras – lietuvių, anglų ir prancūzų choristai iš Montrealio lietuvių choro, Town of Mont Royal choro, St. Malachy's Parish choro, – diriguojamas Manuel Blais, dainavo ir giedojo 15 žinomų ir naujų dainų/giesmių angliškai. Klausytojams labai patiko koncertas, jų prašomas choras pakartojo *Hallelujah*, ir svečiai dainavo priedainį *Hallelujah* su choru. Klebonas Paulius Mališka padėjo choristams, chorvedžiui Manuel Blais, svečiams ir choristams bei parapijiečiams, ypač parapijos komiteto narėms Alice Skrupskytei, Nijolei Šukienei ir Danai Mickaitei-Héroux, kurie prisidėjo prie vaišių bufeto. Po koncerto buvo vaišės mūsų salėje. Bufete buvo ne tik lietuviškų, bet visokių tarptautinių patiekalų. Dėkojame klebonui P. Mališkai, kuris vaišėms dovanojo gėrimų – vyno, sulčių ir vandens. Visi dalyviai labai dėkingi organizatoriams ir kleb. P. Mališkai už gražų koncertą ir malonią popietę.

Gegužės 28, sekmadienį, Šv. Elžbietos draugijos komitetas ruoš pavasario kavutę po Mišių. Tema – pavasaris. Komitetas ragina visus apsirengti ryškių spalvų drabužiais. Prašome pranešti valdybai iki gegužės 21 d., jei žadate dalyvauti. **VL**

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.